Poštnina plačana v gotovini. Leto LXI V Ljubljani, v četrtek 1. junija 1933. Štev. 124 Cena 1 Din

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENEC

Ček. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inserate; Sarajevo štv. 7563 Zagreb štv. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Za svobodo malega človeka

Danes se vrši glavna skupščina Zadružne zveze v Ljubljani, ki predstavlja največjo organizacijo kmetov, delavcev in obrtnikov v Sloveniji. Nad 150.000 gospodarstev malega človeka je včlanjeno v to veliko stavbo, ki s svojimi 630 zadrugami skrbi za najraznovrstnejše potrebe in zahteve organiziranih članov.

Ta stavba se je začela graditi in je rastla kot zavedna reakcija proti krivičnemu družabnemu in gospodarskemu redu individualističnega kapitalizma. Ta kapitalizem je sicer oznanjal neomejeno svobodo poedinca, formalno svobodo; v resnici pa svobode ni bilo, ker je mali človek brez zaščite, brez opore bil izročen kapitalističnim mogotcem v izkoriščanje. Oderuštvo, eksploatacija vseh vrst je bila plod neregulirane, neomejene, formalne svobode človeštva.

Zato pa je zadružništvo kot reakcija proti formalni svobodi in formalnemu demokratizmu dalo malemu človeku orožje, ostro in močno dovolj, da ga zaščiti pred izkoriščanjem. Zadružništvo je za obrambo malega človeka dalo troje: organizacijo, izobrazbo, sredstva. Mali pastirček David je s tem orožjem mogel stopiti nasproti naravnost sijajno oboroženemu Goliatu kapitalizmu.

Pogoji za pristno svobodo malega človeka za čim splošnejše blagostanje in za pravično ureditev družbe so ravno ti trije činitelji, ki jih malemu človeku nudi zadružništvo. Neglede na gigantsko moč kapitalizma ustvarja zadružništvo te pogoje stopnjema, kljub vsem oviram in nasprotovanjem, vztrajno in neustrašeno.

Prvi pogoj — organizacija. Iz kaosa — red, sistem, iz kamenja — palača, iz brezpomembnega poedinca — organizirana skupina, organiziran stan, jasen v ciljih in močen, nepremagljiv v svojem svestnem hotenju. Zadružništvo kaže v dejanju, praktično, najbolj nazorno, kako mali človek prihaja šele po poti združenja do sile, do ravnopravnosti, do pravice. Kaže mu, da je radi organizacije in za organizacijo treba nekaj žrtev, treba složnosti v podreditvi vodstvu, da pa mu te žrtve organizacija obilno poplača. Ni več slabič proti nasilniku, ni več rob napram oblasti, ni več izkoriščan od oderuha.

Čutimo in vedno jasneje spoznavamo, da bo bodoči red v družbi in nje gospodarstvu stanovski red. Tak red predvideva veliko smisla in praktične vzgoje za skupnost. Zadružništvo ustvarja temelje za stanovski red, ko spaja in veže kmeta, delavca in obrtnika v gospodarskih in obenem socialnih edinicah: v zadrugah. Zadružništvo daje takorekoč osnovno šolsko izobrazbo o socialni in gospodarski skupnosti poglavitnim stanovom. Spoznanje o koristih stanovskega reda, zavest o neobhodnosti takega reda, da se reši svoboda, bo tem stanovom na dlani. Zanje to ne bo nobeno breme, nobena žrtev. Zanje bo to edino prava, najkrajša in najlažja pot do čimsplošnejšega blagostanja in do pravično urejene družbe.

Drugi pogoj za resnično svobodo malega človeka je izobrazba, nele uma, tudi srca in volje. Zadružništvo ne mara nahujskanih, fanatiziranih mas, ker bi z njimi svojih ciljev ne mogla doseči. Fanatizirane mase, ki so vzgojene samo v sovraštvu, bodo sposobne uničevati, podirati, rušiti, kakor ruši, podira in uničuje hudournik, ne bodo pa v stanu graditi, ustvarjati z vztrajnim, sistematičnim delom. Zadružništvo uči graditi, z vztrajnostjo in z žrtvami ustvarjati iz malega veliko. Brez umske in srčne izobrazbe ne bodo stanovi spoznali in ne bodo mogli nikoli premagati ogromnih ovir, ki ovirajo pot do prave svobode in pravičnega družabnega reda. Tu je strašna sila sebičnosti, zavisti, nesloge, nebrzdanosti, negiranje oblasti in avtoritete itd. Zadružništvo praktično kaže, da je bestija sebičnosti ravno tako nevarna stanovskemu redu, kakor je zavedla in napravila nevzdržen in nemogoč kapitalistični red. Zadružništvo nazorno uči, da je reforma poedinca pogoj za reformo družabnega reda in da mora ta reforma predvsem iti v tej smeri, da se usovršava poedinec, socialno čuteč, obziren, ljubezniv, odjenljiv, da se zaveda, da je za skupnost potrebna avtoriteta, podreditev, poštenje, ljubezen, žrtve, sicer mora skupnost izhirati. V umsko in srčno tako izobraženem stanu bo stanovski red hitro in globoko pognal korenine, kar bo nekaj željno pričakovanega, nekaj znanega, ker se v mnogih ozirih da primerjati z zadružno skupnostjo.

Tretji pogoj resnične svobode malega človeka so tudi gotova gmotna sredstva, kapital v procesu produkcije. Vsak gospodarski red, ki hoče biti realen, mora računati resno s sredstvi, s kapitalom. Kako in kaj bo sejal kmet, če nima pluga z vprego in če si ni prihranil semenja za setev? Zadružništvo je zlasti v kreditnih zadrugah ustvarilo najidealnejšo organizacijo za zbiranje ljudskega kapitala. Zadružništvo vodi pot varčevanja in uči, da je vsak posameznik dolžan pritrgovati si, zbirati in devati na stran sredstva, kapital za skupno gospodarstvo. Koliko ljudskega kapitala so že zbrale kreditne zadruge! In ta kapital služi prvenstveno ljudskim potrebam, ljudskim podjetjem. Delavske produktivne zadruge so žal še maloštevilne, ali so tu in pričajo, da morejo tudi skromni delavski prihranki polagoma organizirati zadružno tovarno, kjer jih kapitalist gotovo ne more oropati nadvrednosti dela. Tudi mali kmet si je s skromnimi sredstvi ustvaril velike zadružne mlekarne, vinske kleti, skladišča za gospodarske potrebščine in za skupno vnovčevanje pridelkov. Številke, ki govorijo o ljudskem kapitalu in o uspehih skupnega dela kmeta, delavca in obrtnika, so visoke, impozantne.

Zadružna skupščina — gospodarski kongres malega človeka pa bo moral govoriti tudi o gospodarski stiski, ki vlada v zadnjem času, in kateri še ni videti konca. Vprašanje o novem družabnem redu je postavljeno v času, ko je gospodarska stiska na vrhuncu in ko se upravičeno trdi, da je krivec te stiske krivični družabni in gospodarski red. Zadružništvo se ne boji povedati, da je to stisko povzročil kapitalizem z brezobzirnim pohlepom po dobičku. Kakor čreda ovac slepo dere za soljo in ne vidi nevarnosti, tako slepo so šla kapitalistična podjetja za dobičkom. Forsirala so produkcijo na vse moči, racionalizirala do skrajnosti, ne da bi štedila s kapitalom za investicije, ustvarjala so gigantske obrate z vertikalno in horicontalno organizacijo manjših obratov. Niso pa mislila in niso pazila na to, da more ta divji tek v eni smeri voditi v pogubo. Pešanje kupne moči širokih slojev, hiperprodukcija v industriji in poljedelstvu, nezaslišano padanje cen, to so bili strašni prepadi, pred katerimi se je znorela kapitalistična čreda naenkrat morala ustaviti. Tu je jela razmišljati in se razgledovati, kam je zašla.

Nasproti temu je zadružništvo sposobno in tudi hoče načrtno gospodarstvo. Ugotovljenim potrebam organiziranega konsumenta naj služi kontrolirana produkcija, tako da mali človek ni v stalni nevarnosti gospodarskega kaosa in krize ter vseh težkih posledic, ki so z njima združene, za družino malega človeka. Zadružništvo ustvarja prve začetke načrtnega gospodarstva in je tako pionir modernega gospodarskega reda.

Vsak trgovec, gospodar in gospodinja poseti

XIII. LJUBLJANSKI VELESEJEM

OD 3. DO 12. JUNIJA 1933.

Pregled vseh predmetov in potrebščin v gospodarstvu in gospodinjstvu.

Razstavišče obsega 40.000 m².

Polovična vožnja na železnicah, popust na parobrodih.

Specijalne razstave: Pohištvo, usnje, tekstilno blago, papir, živila, tujski promet Dolenjske, perutnina in kunci, „živali in rastline v stanovanju".

Legitimacije se dobe pri biletarnah Putnika, večjih denarnih zavodih, župnih in občinskih uradih, in pri večjih železn. postajah Dravske banovine.

Veleseimsko zabavišče je pestro in velikomestno.

K Hitlerjevi ofenzivi proti avstrijski državi

David in Goljat

Avstrijsko orožje: kultura

Nemško orožje: surova sila

Dunaj, 31. maja. (Posebno poročilo »Slovencu«) Napetost med Avstrijo in Nemčijo je dosegla tragično višino. Nikdar po Kraljevem gradcu ni vladalo med avstrijskim in nemškim ljudstvom toliko sovraštvo, kot ga je naravnost iz nič ustvarila neprestana gonja Hitlerjevih pristašev v Avstriji proti dr. Dollfussovi vladi, ki jo preveva želja, da v sedanji politični negotovosti v Evropi ohrani avstrijsko samobitnost kot samostojno državo in kot ločeno kulturno enoto. Našim Dunajčanom, ki preje niso kazali prevelikega navdušenja za diktatorske metode vladanja zveznega kanclerja, se sedaj odpirajo oči na široko in marsikaterega, ki je preje pri svoji jutranji kavi v kavarni srkajoč »Schlagobers« zabavljal čez ves svet posebno pa čez klerikalno diktaturo »Zwergkanzlerja«, pretresa sedaj mrzlica pri misli, mimo kakšnega prepada se je Avstrija srečno preplazila, ko je vse kazalo, da bo strmoglavila vanj ob huronskem vpitju vitezov kljukastega križa!

„Mostovi so podrti"

Mi imamo tukaj vtis, da veje skozi avstrijske dežele novi, do sedaj neznani duh rodoljubja in iskrene ljubezni do te Avstrije, s katero krvni bratje postopajo, kakor bi ne smeli in tudi ne postopajo s svojimi najbolj okrutnimi sovražniki. »Mostovi so podrti,« piše »Volksblatt« in »kar se najbolj prebrisanim francoskim diplomatom ni posrečilo je zamogel kljukasti križ ter ono ozkočelno nemštvo, ki mu je simbol. Nemčija še z nobeno državo ni tako surovo ravnala, kot ravna s krvno sorodno Avstrijo. Tudi prav. Mi zaradi tega ne bomo trpeli škode«.

Kultura proti surovosti

Dr. Dollfuss je razvil v obrambo avstrijstva veliko aktivnost. Pridobil je na znotraj, kot kaže zgoraj citirani časopisni posnetek, in nobene volitve niti kakšen veliki vladni uspeh bi mu ne mogel dati tega, kar mu je dal Hitler.

Znal je udariti na pristno avstrijske strune, skrite nekje pod šaro marksistične frazeologije ter oglušene od fanfar rjave Čeke, kakor tukaj imenujejo Hitlerjeve privržence. In te strune so zabrnele nepričakovano lepo po avstrijskih deželah. Toda dr. Dollfuss je pridobil tudi mnogo na polju mednarodne politike. Mednarodno mnenje, ki je izraz kulturnih narodov, se je postavilo odločno na stran avstrijske vlade, ki se, vsa mala in siromašna, more braniti le z orožjem — svoje kulture. V tej borbi proti razbesnelemu prusaštvu ima na svoji strani simpatije kulturnega sveta.

Nemška država je že pod cesarjem Viljemom imela opravka s tem sovražnikom, ki se imenuje kulturni svet in je sramotno podlegla kljub topovom in podmornicam. Ni nobenega dvoma, da bo tudi Hitlerjeva Nemčija, ki se je opijanila cesarskih idealov, tudi v borbi z malo Avstrijo žela slične »lavorike«.

Pruska oholost

Borba zavzema naravnost surove forme. Hitlerjeva Nemčija hoče brutalno pohoditi Avstrijo in jo upogniti pod svoja kolena. Sicer se nemški uradni tiskovni urad Wolff sedaj izgovarja, da je nemška vlada predpisala 1000 mark (18.000 Din) za vizum za potovanje v ali samo skozi Avstrijo edinole zaradi tega, da bi se napetost še ne povečala in da bi Avstrija ne mogla zvračati odgovornost za morebitne notranje nemire na prisotnost nemških državljanov. Toda tukaj vsakdo razume, da je to zelo slab diplomatski izgovor za mesarsko uredbo, ki je hotela naravnost zaklati vso avstrijsko turistično industrijo, ki je za polovico živela od nemških izletnikov. Pruska oholost, pred katero je brez vsakega odpora klonila Bavarska s svojimi tisočletnimi samobitnimi tradicijami, ni mogla v svoji nadutosti prenašati, da bi kljubovala »siromašna Avstrija« s svojim »Zwergkanzlerjem«. Velika nemška materna dežela jo mora zato disciplinirati, kot se pretepe malega, trmoglavega otroka.

Dollfussove težave: hotelirji in dijaštvo

Toda zaenkrat ostane res, da se nahaja dr. Dollfussova vlada v resnih težavah. Kako se naj zahteva od avstrijskih hotelirjev, ki so komaj pričakovali sezone, da brez mrmranja prenašajo nemški bojkot. Kje naj najdejo nadomestila? Nadalje je res, da so se hitlerjevci zarili predvsem v dijaške organizacije in povzročajo nemire zelo nevarnih dimenzij. V Innsbrucku so stale po mestu barikade, za barikadami strojne puške in streljalo se je na žive in mrtve. Takšen položaj ne more dolgo trajati in obračati cevi strojnih pušk na mladino, četudi je sitna, je riskiran eksperiment.

Treba bo zavarovati avstrijske gospodarske interese pred brutalno prusko pestjo, a treba bo tudi tej srboriti mladini vžgati avstrijskega patrijotizma, ki jo bo z nova navezal na avstrijsko domovino, na katero avstrijski akademik vseh 15 let, odkar obstoja nova Avstrija, ni nikdar mislil ampak bil od vseh strani nagovarjan, da vidi svojo domovino le v Veliki Nemčiji. Pri tem pa obstoji nevarnost, da se vlada ne premagli in se ne vrže v naročje kakšnemu »prijatelju«, ki bi jo na drugi način izkoriščal.

Težke posledice neenakega boja

Kam naj krene Avstrija?

Usodna Hitlerjeva zmota

K temu piše »Deutsche Allgemeine Zeitung«, ki je bila baš zaradi tega članka v Nemčiji za dobo treh mesecev ustavljena in je po ovinkih še le včeraj prišla na Dunaj, »da je Hitler v pogledu Avstrije napravil usodno napako in da bo sedaj, ko sta Švica in Nizozemska že izgubljeni za nemški genij, izgubljena še Avstrija.« List nadaljuje, da »se na Dunaju vedno bolj slišijo vabljivi glasovi iz Francije, Češkoslovaške, Budimpešte in Italije in da je zaradi brutalnosti nemške vlade Avstrija vedno bolj razpoložena, da tem vabilom prisluškuje.«

Ali k Franciji ali k Italiji?

V svojih nadaljnih izvajanjih pripoveduje imenovani list, da sta bila na Dunaju stavljena predloga in sicer:

1. zveza med Avstrijo in Madjarsko pod francosko-čehoslovaškim vodstvom in
2. zveza med Avstrijo, Madjarsko ki bi imela skupnega vladarja in bi stala pod varuštvom Italije.

Prva zamisel zelo prodira na Dunaju, ker deluje francoska diplomacija z vso vnemo na tem, da se Nemčiji zaprejo vrata proti jugu in proti jugovzhodu. Drugo zamisel forsira Italija in je predložila že načrt za carinsko zvezo, ki bi obsegala Italijo, Madjarsko in Avstrijo. List pristavlja, da so to zelo nevarni pojavi, ki jih pogrešeno stališče berlinske vlade le pospešuje. Nemškoavstrijska kri je začela teči drugam, proč od matere in bo šla oplojat nemškemu razvoju toliko škodljive politične toke. List poziva vlado, naj nujno pošlje na Dunaj kakšno nepolitično osebnost, ki bo preprečila definitivno ločitev med obema sestrama in »vzpostavila zopet zdravo razmerje med državama, ki vežejo skupaj kri, kultura, zgodovina in zdravi človeški razum.«

Dr. Dollfussovo potovanje v Rim in v London, ukinitev tega časopisa, nadaljevanje medsebojnega gospodarskega bojkota, to niso znamenja, da se obe »sestri« iščeta. Za pomiritev razmer v srednji Evropi je tudi boljše, ako se nikdar več ne najdeta.

Dr. W.

Dr. Dollfuss se „pogaja" s hitlerjevci

Resnica o lažnivih podtikavanjih

Dunaj, 31. maja. tg. Z ozirom na trditev narodnih socialistov, da bi bili krščanski socialci iskali koalicije z narodnimi socialisti, izjavlja zvezni kancler dr. Dollfuss, da je nemški narodni poslanec Habicht sam sprožil predlog, da bi se avstrijski Landbund in Heimwehr izločila iz vlade in da bi se imenoval poseben volilni kabinet, obstoječ iz krščanskih socialcev in narodnih socialistov, kateri naj bi jeseni izvedel nove volitve in na podlagi teh volitev sestavil novo krščansko-socialno-narodno-socialistično vlado pod vodstvom dr. Dollfussa. Krščansko-socialni štajerski deželni glavar dr. Rintelen je sam podpiral pogajanje s Habichtom, kmalu nato pa je podal svojo demisijo. Načelnik krščansko-socialne stranke, vojni minister Vaugoin pravi v svoji izjavi, da ni nikomur dal navodila za pogajanja z narodnimi socialisti. Ta ukor pa ni naperjen samo proti dr. Rintelenu, temveč tudi proti petim drugim krščansko-socialnim ministrom, ki so občevali s Habichtom in od katerih so še štiri na svojih mestih.

Reakcija razkritij in protirazkritij je poostrena policijska taktika narodnih socialistov. Danes so še nadalje preiskovali domove narodnih socialistov v Gradcu, Innsbrucku in Linzu. Na Dunaju so preiskovali tudi okrajne narodnosocialistične domove. Tudi v stanovanju deželnega inspektorja Habichta v Linzu sta bili izvršeni danes dve hišni preiskavi. Nikjer pa niso našli obtežilnega materijala.

Policija je davi izvršila hišno preiskavo v Rjavih hišah na Dunaju, v Inomostu in v Gradcu ter v nacijonalnosocijalističnih domovih in zaplenila mnogo propagandnega materijala. V Leobnu so aretirali nekega hitlerjevca, ki je osumljen, da je soudeležen pri atentatu na telefonski kabel v Brucku na Štajerskem. — Ponoči je več tirolskih nacijonalnih socijalistov in nemških emisarjev odšlo čez mejo v Nemčijo.

Iz Inomosta poročajo, da je Göbbels izjavil, da bo trajal nemški bojkot avstrijskih letovišč tako dolgo, dokler ne bo Dolifussova vlada podala ostavke.

Čudno!

Spor z Avstrijo poravnan a ne še s Češkoslovaško

Belgrad, 31. maja. AA. Delna prepoved uvoza blaga iz Avstrije, ki je bila odrejena s sklepom ministrskega sveta, bo v teku današnjega ali jutrišnjega dne razveljavljena, ker je med našo in avstrijsko vlado dosežen sporazum v vprašanjih, ki so povzročila prepoved. Preklic prepovedi stopi v veljavo z objavo v »Službenih Novinah«.

Zagreb, 31. maja. ž. Poročajo, da je avstrijska vlada razveljavila prepoved uvoza prašičev iz naše države. Te informacije potrjujejo tudi na merodajnih mestih in je že danes urad za kontrolo izvoza živine določil kontingente, ki so v začetku tega meseca izostali. Kontingent je nekoliko znižan in znaša 1850 debelih prašičev, 100 vagonov goveje živine in 300 telet za dunajski trg, 235 debelih prašičev za Dunajsko Novo mesto in 200 debelih prašičev za Gradec. Prihodnji teden bo urad za kontrolo izvoza živine podeljeval normalne kontingente, ki bodo za 150 komadov višji od sedanjih, količine svinjskega mesa pa bodo ostale iste. S tem v zvezi se čuje, da bo morda naša vlada še v teku današnjega dne razveljavila prepoved uvoza avstrijskih industrijskih proizvodov. Na ta način bodo zopet vzpostavljeni normalni trgovinski odnošaji med Jugoslavijo in Avstrijo. Pogajanja za sklenitev nove trgovinske pogodbe, ki jo zahteva Avstrija, se bodo vodila takoj, ko bo dosežen sporazum o kraju in času.

In s Češkoslovaško?

Spor s češkoslovaškim živinskim sindikatom zaradi zvišanja sindikatnih pristojbin še ni rešen in se iz naše države še vedno ne izvaža v Češkoslovaško. Kakor se čuje, so pogajanja ostala brez rezultata, ker sindikat noče ukiniti pristojbine v znesku 52 Kč. Naši izvozniki pa ne morejo izvažati z dobičkom, ker ta pristojbina zvišuje stroške po vagonu za 4500 Din. Ustavitev uvoza na češkoslovaški trg pa na cene na naših trgih ni prav nič delovala. Cene so prvotno celo padle na 6.25 za kg in so pozneje zopet narastle na 7 Din. Ker je Avstrija sedaj razveljavila prepoved, bodo cene še dalje naraščale, zaradi česar bo našim izvoznikom še težje prodajati blago v Češkoslovaško. Ni izključeno, da bo sedaj, ko se vrši konferenca Male zveze, češkoslovaška vlada intervenirala pri živinskem sindikatu, da se ukine neprijetna pristojbina. V nasprotnem slučaju pa ni izgledov za skorajšnjo otvoritev uvoza naših prašičev na Češkoslovaško.

Kongres trgovskih zbornic

Dunaj, 31. maja. tg. Na kongresu trgovskih zbornic je angleški zastopnik Gregoryn priporočal, da bi se svet vrnil k stabilizaciji in da naj bi države skupno postopale po enakem načrtu. Treba je vpoštevati nivo cen v državah in v razmerju vseh valut med seboj najti stabilizacijski kurz. Nemogoče je pripustiti, da bi najprej cene rastle in se potem stabilizirale, ker je stabilizacija valut predpogoj za ustvarjanje boljših cen. Prvi pogoj za stabilizacijo deviz je odstranitev ogromnih množin mednarodnih kratkoročnih plačil. Generalni direktor banke »Credit Lyonaise« Masson je izjavil, da se mora manipulirana valuta zrušiti že na tem, ker mora biti indeks cen, ki je za podlago, mednaroden. Anglija in ameriške Združene države imajo že sedaj vse pogoje za stabilizacijo. Zastopnik Italije Vianchini je izjavil, da je povratek k deviznemu prometu mogoč samo v zvezi z zenačenimi plačilnimi bilancami. Poljski zastopnik Krzyzanovski je svaril pred tem, da naj se poskusi za povzdigo gospodarskega stanja ne vršijo z zvišanjem javnih izdatkov, kateri se morajo v svrho zavarovanja valute prilagoditi resničnim dohodkom naroda.

Dunajska vremenska napoved: Menjaje oblačno, krajevne nevihte, polagoma se bo temperatura zvišala.

II. seja Male zveze

Stališče do Poljske in Rusije

Praga, 31. maja. tg. Druga seja stalnega sveta Male zveze, ki se je začela danes popoldne, je trajala do večernih ur. Razpravljali so predvsem o stališču, ki naj ga zavzame stalni svet z ozirom na londonsko gospodarsko konferenco in na finančna konferenco, in se izrekli za naslednja načela:

Komunike

1) Popolno črtanje vojnih dolgov, brez česar sklepi londonske konference ne bi bili definitivni, in brez česar je nemogoče finančno ozdravljenje Evrope.

2) Vrnitev k stabilnosti nekaterih valut, brez česar ni mogoč razvoj mednarodne trgovine in zvišanje cen na svetovnih tržiščih.

3) Postopno odpravo zaprek, ki ovirajo mednarodno trgovino, zlasti respektivnih ukrepov za devizno in uvozno prepoved. V tem pogledu so naše tri države posebno zainteresirane, bodisi kot izvoznice poljedelskih pridelkov, bodisi kot izvoznice industrijskega blaga.

4) Za gospodarsko politiko svobodno izmenjave, ki je v nasprotju z neizvedljivimi idejami gospodarske avtarkije.

5) aZ sprejetje na londonski konferenci stališča, ki ga neprestano nanaglašajo konference agrarnih držav centralne in vzhodne Evrope glede preferenčnega postopka za svoje agrarne pridelke, glede razvoja poljedelskih kreditov in glede javnih in zasebnih dolgov.

Posebno vprašanje, ki specijalno zanima naše tri države je mednarodna ureditev trgovine in cen cerealij.

Izmenjava stališč o splošnem političnem položaju, ki se v prvi vrsti tiče odnošajev treh držav Male antante do Italije, Nemčije, Sovjetske Rusije, Poljske, Madžarske, Bolgarije in Avstrije, je privedla do ugotovitve popolne harmonije med tremi zunanjimi ministri.

Kar se Poljske tiče, bodo države Male antante nadaljevale tudi v bodoče isto politiko prijateljstva, ki temelji na skupnosti interesov. — Glede Sovjetske Rusije jemlje Mala antanta z zadovoljstvom na znanje skladnost stališča glede nekaterih točk na razorožitveni konferenci in gleda z zaupanjem v boljši razvoj bodočih medsebojnih odnošajev.

V zvezi z DN

O splošnih gledališčih, ki vodijo politiko Male zveze, pravi komunike: To je politika miru, ki ostaja zvesta načelom pakta Zveze narodov.

Ta politika ne more pripustiti direktne ali indirektne omejitve kompetenc in rednega delovanja ženevske institucije. Mala zveza ostaja pri ideji intimnega političnega in gospodarskega sodelovanja z vsemi sosedami. Mala zveza zahteva ponovno od vseh narodov dobro voljo, da bodo zasledovali politiko spoštovanja pogodb in mednarodnega prava, politiko splošne arbitraže medsebojno podpisanih obveznosti in politiko razorožitve v okvirju varnosti za vse. Države Male zveze

ne ogrožajo nobenega soseda

nimajo nobenega interesa na tem, da bi bile v političnem in vojaškem konfliktu s komurkoli. Odločene so, tudi nadalje respektirati in izpolnjevati vse svoje mednarodne obveznosti. Njihova zveza nima nobenega drugega cilja, kakor da služi kot izhodišče za mirno novo organizacijo srednje Evrope, kateri se lahko pridružijo druge države v svrho konstruktivne politike na vseh poljih v srednji in jugovzhodni Evropi. Prepričane so, da je ta politična linija edina pot, na kateri se morejo načela pakta Zveze narodov in miru sploh trajno vzdržati. S tem, da države Male zveze to politiko zasledujejo odkritosrčno in lojalno nasproti vsem, so tem bolj odločene braniti v nerazdružljivem edinstvu svoje skupne vitalne interese proti vsakemu ogrožanju z vsemi sredstvi, ki stoje njenim narodom na razpolago.

Zadnji del komunikeja govori o

notranjih organizacijskih vprašanjih

Male zveze. Ministri so razpravljali o organizaciji stalnega tajništva, ki naj se v smislu čl. 9 organizacijskega pakta za l. 1933—34 ustanovi v Pragi kot sedežu poslujočega predsednika stalnega sveta. Sporazumeli so se o sestavi tajništva, o njegovem delovanju, o ureditvi arhiva, o delovanju ženevskega tajništva in o sistematičnem in efektivnem sodelovanju vseh diplomatskih zastopnikov držav Male zveze v drugih državah.

Na današnji seji stalnega sveta so začeli razpravo o sodelovanju treh držav na gospodarskem polju.

Izjave dr. Beneša

Praga, 31. maja. tg. Uradni komunike o današnji seji Male zveze omenja Italijo in Nemčijo samo mimogrede, dočim je Poljski in Rusiji posvečen poseben odstavek. Vaš dopisnik je imel po današnji seji majhno priliko, da je vprašal zunanjega ministra dr. Beneša, ki je izjavil: »O **Nemčiji sem obširno govoril v svojem ekspozeju in upam, da so v Nemčiji s tem zadovoljni.«** Dopisnik je dalje vprašal: »Ali je to, kar ste rekli o Nemčiji v imenu Češkoslovaške, tudi mnenje obeh drugih držav?« Dr. Beneš je odgovoril: **»Čisto gotovo, to je mnenje Male zveze.«** Na nadaljnje vprašanje, ali velja to tudi za Italijo, je dr. Beneš odgovoril: **»Isto velja tudi za Italijo.«** Dr. Beneš je namreč tedaj izjavil, da hoče Češkoslovaška z novo Nemčijo živeti ravno tako v miru kakor s Stresemannovo Nemčijo.

*

Mala zveza pristaja

Praga, 31. maja tg. Komunike, ki je bil izdan iz konference Male zveze, se v polni meri uvažuje v vseh listih. Jamstva, ki jih je dala Francija glede pakta četvorice, so dokazala francosko vlogo kot zaupnice Male zveze. Kljub odločnemu stališču Male zveze v vprašanju revizije mirovnih pogodb pa sedanji razvoj ne kaže nobenega sporazuma z Madjarsko. »Narodni Listi« in »Narodni politika« izražata svoje začudenje, da v komunikeju ni prav nič omenjena Poljska, katera absolutno odklanja pakt četvorice. Očividno je, da Poljski sploh ne ugaja duh te pogodbe. Vendar pa je treba počakati, kako si štiri velesile predstavljajo svoje nadaljnje skupno delo.

Madjarska se povabi

Budimpešta, 31. maja. ž. Današnji jutranji listi precej obširno objavljajo včerajšnji komunike Sveta Male zveze, toda brez vsakega komentarja. Edino organ predsednika vlade Gömbösa »Függet Lenseg« se bavi z vestjo »Magyar Orszaga«, ki jo je poslal posebni dopisnik iz Prage in v kateri pravi, **da bo Mala zveza na sedanji konferenci pozvala Madjarsko in Avstrijo k sodelovanju. »Függet Lenseg« vprašuje, kako si Mala zveza zamišlja to sodelovanje brez predhodne ustvaritve ugodnejšega ozračja.** Madjarska ne nasprotuje gospodarskemu sodelovanju in pomiritvi z Malo zvezo, ne more pa se sprijazniti s kombinacijo, ki bi bila samo v korist Mali zvezi in pri kateri bi Madjarska le zgubila. List se nadalje pritožuje radi postopanja praške in bukareške vlade proti madjarskim narodnim manjšinam v njihovih državah.

Proces proti 8 komunistom

Belgrad, 31. maja. l. Pred državnim sodiščem za zaščito države se je nadaljevala danes razprava proti slovenskim komunistom. Najprej je bil prečitan dokazilni materijal. Predsednik senata dr. Buhanj je nato sporočil, da je dokazilno postopanje zaključeno in je dal besedo državnemu tožilcu dr. Marokinu.

Dr. Marokino je v svojem govoru naglašal, da se sedanjo obrambo obtoženih ne more vzeti v poštev, ker so že pri prejšnjih zaslišanjih priznali v celoti svoja dela. Ti ljudje, tako je nadaljeval državni tožilec, so za svojo akcijo izkoriščali zaščito narodnega obrambnega društva »Mlada Soča«. Zato prosi senat, da proglasi vse obtožence za krive ter jih najstrožje kaznuje. Pri mladoletnih pa naj vpošteva vse olajševalne okolnosti, ki jih določa zakon.

Nato so dobili besedo zagovorniki. Prvi je govoril Ludvik Pavlovič, zagovornik Josipa Priona, ki je prosil sodišče, da odmeri njegovemu klientu milo kazen.

Branilec Maksa Valentinčiča, odvetnik dr. Šefkija Behmen, je v zelo izčrpnem in temperamentnem govoru ugotovil, da je njegov klient dela, za katera ga obtožuje državni tožilec, izvršil, če jih je sploh izvršil, kot starejši maloletnik, ker je izpolnil 21. leto šele v zaporu. Zato naj sodišče pri odmeri kazni vpošteva vse olajševalne okolnosti. Dr. Behmen je posebno naglašal, da je vsa ta zadeva tako neresna, da se mora čuditi, da se z njo ukvarja tako važno sodišče. Dr. Behmen je vzkliknil: »Poglejte jih, ali so to komunisti? To so fantje, ki bodo v resnici pravi branilci naše zemlje na severu.«

Odvetnik dr. Jeftič, ki zagovarja Valentina Klanjščaka, pravi za svojega klienta, da je bil čisto navaden delavec, ki je živel v težkih gmotnih razmerah, o komunizmu pa ni imel niti pravega pojma. Prosil je za oprostitev ali pa vsaj za milo kazen.

Pavlo Klanjšček je zagovarjal odvetnik Aleksander Kacanik. Za svojo klientinjo je izjavil, da ni prisostvovala nobenemu sestanku. Živela je v slabih razmerah in je bila materijelno odvisna od svojega brata in zaročenca Josipa Priona. Za delo, za katero jo obremenjuje obtožnica, je bila izkoriščana. V Maribor je odnesla znano šifro mimogrede. Vpoštevati pa je tudi treba, da je imela ljubezensko razmerje s Prionom. Zato naproša sodišče, da jo oprosti.

Leopoldino Ušaj in Franca Saksida je zagovarjal odvetnik Mišič, ki je izjavil, da je Ušajeva velika reva, tuberkulozna in popolnoma odvisna od drugih. S prevodom dveh pisem, ki jih je prejela od Priona, še ni podpirala komunizma. Za take stvari pa je tudi premalo inteligentna in premalo rafinirana. Zato naproša sodišče, da jo oprosti. Tudi Saksida ni kriv. Zato naj sodišče tudi njega oprosti.

Odvetnik Vojinovič je zagovarjal obtoženega Josipa Kopitarja. Za svojega klienta pravi, da je živel v težkih gmotnih razmerah. Če človek prebere obtožnico, mora priti do zaključka, da je Kopitar nosilec vseh teh prevratnih idej.

Bosiljka Ivković-Ristić je zagovarjala Širolja in Damasa Sedmaka. Za Širolja pravi, da nima niti pojma o komunizmu. Edina krivda, ki se mu lahko očita, je, da je videl pri Prionu letake, tega pa ni sporočil oblastem. Sodišče naj ga milo sodi.

Antona Špacapana in Franjo Hvalača je zagovarjal odvetnik Vojislav Vukašinović, ki je prosil sodišče, da oprosti oba obtoženca, ker sta nedolžna.

Odvetnik Bora Marković je zagovarjal Andreja Stegnarja. Rekel je, da je Stegnar mlad človek, ki je bil dolgo časa brez vsakega zaslužka in stradal. Če človek strada, se loti vsega. Stegnar je tudi priznal, da se čuti krivega, ker je prenašal komunistično literaturo. Priznal je, da je komunistični idealist. Radi tega pa ne more biti nihče obsojen. To je fant, ki mu je treba dati dela in kruha, pa potem ne bo segal po takih ilegalnih poslih. Sedanja družba nosi za ta slučaj večjo odgovornost, kakor pa fant sam. Izjavil je, da je njegov klient odsedel že sedem mesecev v preiskovalnem zaporu in to je dovolj velika kazen zanj. Zato naj ga sodišče oprosti.

Franjo Peršona je zagovarjal odvetnik Jevgjenjević, ki je je opisal težke razmere, v katerih je živel njegov klient. Prosil je sodišče, da ga ne izžene v Italijo in ne obsodi.

Opoldne je predsednik senata proces zaključil in se je nadaljeval ob pol 4 popoldne.

Popoldne so govorili še ostali zagovorniki, ki so pledirali za oprostilno razsodbo ostalih obtožencev. Ob 6 zvečer je predsednik senata dr. Bubanj zaključil razpravo. Razsodba bo izrečena dne 2. junija ob 11 dopoldne.

Obdavčenje mest v l. 1932

Belgrad, 31. maja. l. V pregledu izdatkov in dohodkov ter posojil belgrajske občine, ki je bil natisnjen z ekspozejem proračuna belgrajske občine, so tudi podatki o stanju občinskih posojil in o obdavčenosti prebivalstva večjih občin v lanskem letu. Iz ekspozeja posnemamo, da so znašali dolgovi belgrajske mestne občine dne 31. decembra 1932 599,496.712 Din, dolgoročna posojila so znašala 117.5 milj. Din, kratkoročna pa 419.5 milj. Din. Za razna izvršena dela dolguje belgrajska občina 63.3 milj. Din. Napram odobrenim proračunom za preteklo leto znaša obdavčenost posameznih prebivalcev v večjih mestih: v Belgradu 1409 Din, v Zagrebu 1188 Din, v Ljubljani 1299 Din, v Osijeku 733 Din, v Nišu 563 Din, v Sarajevu 400 Din, v Dubrovniku 362 Din, V Subotici 350 Din, v Splitu 317 Din.

Kitajsko-japonska vojna

Pogoji za premirje

Peking, 31. maja. AA. Po vesteh iz uradnih kitajskih virov v Tientsinu je premirje, ki so ga danes podpisali, izključno vojaško. Obe delegaciji zdaj razpravljata o vprašanju ponovne zasedbe krajev južno od kitajskega zidu po Kitajcih in o vprašanju mandžurskih čet. Zdi se, da pogajanja laglje teko, kakor so si prvotno predstavljali. V diplomatskih krogih imajo vtis, da kitajski delegati niso dobili mandata za razpravljanje o splošnem sporazumu. Po vesteh iz Tientsina so Japonci postavili štiri zahteve:

1. Kitajci morajo priznati Manžukuo.

2. Kitajci morajo plačati 200 milijonov dolarjev, da se pokrijejo troški za japonsko ekspedicijo na severno Kitajsko.

3. Kitajci morajo dovoliti japonskim četam, da ostanejo vzhodno Lutaja ob železniški progi, in

4. Črta, na katero se morajo kitajske čete umakniti, mora biti tista, kakor so jo že poprej določili.

Tokio, 31. maja. ž. Vojno ministrstvo poroča, da je japonsko-kitajska pogodba o premirju bila podpisana včeraj popoldne v Tengeru pri Tijencinu. Za Japonsko jo je podpisal general Okamura, za Kitajsko pa general Sijungping.

Znižane vožnje za izletniške vlake

za letoviščarje

Direkcija državnih železnic opozarja obiskovalce zdravilišč in kopališč ter jezerskih krajev, to so v **Dravski banovini:** Bled, v Bohinju: Sv. Janez, Sv. Duh, Ukanca, Ribičev laz in Stara Fužina, dalje kraji Čateške toplice pri Brežicah, Dobrna pri Celju, Golnik, Laško, Medija Izlake pri Zagorju, Rimski vrelec pri Guštanju, Rimske toplice, Rogaška Slatina, Slatina Radenci, Sv. Ana pri Tržiču, Toplice pri Novem mestu in Topolščica pri Šoštanju, da imajo **pravico do brezplačne vožnje na povratku le, ako so bivali v teh krajih najmanj 10 dni v decembru, januarju ali februarju,** in se izkažejo na povratku s potrdilom zdravilišča (občine) in voznim listkom, s katerim so potovali v zdravilišče. Zato si morajo ti obiskovalci zdravilišč pridržati vozne listke, ker drugače nimajo pravice do brezplačne vožnje na povratku.

Oni obiskovalci imenovanih krajev, ki se mude v teh krajih **v oktobru, novembru, marcu, aprilu ali maju najmanj 10 dni,** pa nimajo pravice do brezplačne vožnje na povratku, ampak si morajo na podlagi potrdila o 10 dnevnem bivanju kupiti za povratek vozni listek po četrtinski **vozni ceni.**

Kdor prebiva v teh zdraviliščih v **juniju, juliju, avgustu ali septembru najmanj 10 dni,** pa ima na povratku pravico le **do polovične vozne cene.** Za dosego tega popusta zadošča potrdilo zdravilišča (občine) o najmanj 10 dnevnem bivanju brez predložitve voznega listka, s katerim je zdraviliški gost prispel v zdravilišče. Isto velja za goste, ki se vračajo z voznimi listki po četrtinski vozni ceni.

Enake popuste vsebuje železniška tarifa za poset Jadranskega morja in nekaterih drugih zdravilišč izven Dravske banovine.

za otroke-izletnike

Z odlokom Generalne direkcije državnih železnic je dovoljena pri izletniških in kopalnih vlakih, ki vozijo ob nedeljah in praznikih odnosno po posebni odredbi direkcije državnih železnic, **za otroke od dovršenega 4. leta do dovršenega 10. leta 75% popusta normalnih voznih cen, tako da plačajo ti otroci polovični vozni listek, ki jim velja za brezplačen povratek.** Za ostale izletnike oziroma kopalce je pa tudi letos dovoljena samo polovična vozna cena. Ti popusti veljajo izključno za izletniške (kopalne) vlake, ki so že v voznih redih kot taki označeni; le na povratku veljajo izjemno tudi za redne vlake, ako je bil izletniški vlak na povratku odpovedan. Ako je v soboto ali ponedeljek praznik, velja izletniški listek, kupljen v soboto, tudi za povratek v nedeljo, oziroma ponedeljek.

Svetovna gospod. konferenca

Washington, 31. maja. ž. Ameriška delegacija za svetovno gospodarsko konferenco je snoči stopila na ladjo »President Roosevelt«, ki je odplula v London. Delegacija ima s seboj obširno spomenico predsednika Roosevelta, ki vsebuje celotni program dela s stališča Amerike. V tej spomenici poudarja Roosevelt, da je predvsem potrebno stabilizirati valute in znižati carine.

Francoski proračun sprejet

Pariz, 31. maja. ž. Francoska zbornica je davi s 395 proti 147 glasovom sprejela pri tretjem čitanju državni proračun, katerega izdatki znašajo 49 miljard 457 milijonov frankov, dohodki pa 45 milijard 645 milijonov frankov. Deficit znaša torej 3 milijarde 809 milijonov frankov.

Amerika se pogaja z Rusi

Newyork, 31. maja. ž. Dopisnik Reuterjevega urada poroča, da potekajo pogajanja med ameriško vlado in Sovjetsko Rusijo za izmenjavo blaga zelo ugodno. V glavnem gre za izvoz ameriškega bombaža v Sovjetsko Rusijo in uvoz mangana, brona in azbesta iz Sovjetske Rusije v Severno Ameriko.

Kemična razstava

Belgrad, 31. maja. AA. V nedeljo, dne 4. junija, na prvi dan binkošti, se otvori v Belgradu pod predsedništvom Ilije Šumenkoviča, ministra za trgovino in industrijo, prva razstava kemičnega in tehnološkega udejstvovanja v naši državi. To je prva razstava te vrste pri nas. Razstava se bo vršila na tehniški fakulteti v Belgradu, Kralja Aleksandra 73. Obiskovalci imajo 50 odstotni popust na železnicah: Pri odhodu kupijo cel vozni listek, s katerim se potem brezplačno vrnejo, morajo pa dobiti potrdilo od uprave razstave, da so jo obiskali.

*

Prevzem tvrdke Pollak-Indus. V trgovinski register je bila vpisana družba z o. z.: »Indus«, tovarna usnja in usnjatih izdelkov v Ljubljani. Glavnica družbe znaša 250.000 Din, poslovodji sta: Dereani Pavel, ravnatelj v Ljubljani (imenovan na predlog Mestne hranilnice ljubljanske) in na predlog ostalih družabnikov Miroslav Urbas, trgovec in hišni posestnik. Družabna pogodba je sestavljena tako, da mora biti vedno en poslovodja predlagan po Mestni hranilnici ljubljanski. Družbo mora vedno zastopati tudi poslovodja, imenovan od Mestne hranilnice.

Konkurz je razglašen o imovini tv. »Triglav«, tovarna kisa, d. z o. z. v Kranju; prvi zbor upnikov 6. junija, oglasiti se je do 1. julija, ugotovitveni narok 6. julija.

Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini Snoj Franje in Snoj Terezije, trgovk v Ljubljani, Prešernova ulica, narok za sklepanje poravnave 1. julija, zglasiti se je do 25. junija; nadalje o imovini Stegu Milana, prokurista tv. Stegu i drugi, Ljubljana, roka: 1. julij in 24. junij; nadalje o imovini Suligoja Benedikta, posestnika in pek. mojstra v Toplicah pri Zagorju, roka: 1. julija in 24. junija.

Obči zbori. Črna Kaolin d. d. v Ljubljani 14. junija ob 11, Novobor, d. d. v Ljubljani, 14. junija.

Izprememba firme. G. Giulini, dr. z o. z., Moste, spremeni naziv v Kemična tovarna Moste, dr. z o. z.

Likvidacija. Milko Ivan Hribar in drug, Ljubljana, agentura in komisijska dr. z o. z.

Izprememba pri Slovenski banki. Na zadnjem občnem zboru banke so izpadli iz upravnega odbora: Fran Ramovš, (doba potekla), Držič Ivan, dr. Lapajne Stanko in Hribernik Mihael (ker so ponovno izvolitev odklonili). Zaradi izpremembe v posesti večine delnic so bili izvoljeni v upravni svet: Jankole Miro in ing. Skerlavaj Karel.

Vpisi v trgovinski register: Alojz Drofenik nasl. R. Jelen, trg. z manuf., modnim in konf. blagom, Celje; Jerman & Co., dr. z o. z., Ljubljana, trgovina z mot. vozili itd., glavnica 10.000 Din, poslovodkinja Jerman Vera; Sladin, dr. z o. z., Mala vas pri Ježici, glavnica 35.000 Din, poslovodji Stuchly Edi in Eršte Maks.

Borza

Dne 31. maja 1933.

Denar

V današnjem prometu so popustili Amsterdam, Berlin, Praga in Trst, neizpremenjeni so ostali tečaji Bruslja, Curiha in Pariza. Učvrstila sta se London in Newyork.

Avstrijski šiling je bil zaključen v Ljubljani po 8.90, v Zagrebu po 8.885, v Belgradu pa je notiral 8.725—8.75.

Grški boni so v Belgradu notirali 43.50 den.

Ljubljana. Amsterdam 2311.79—2323.15, Berlin 1329.03—1339.83, Bruselj 799.13—806.07, Curih 1108.35—1113.85, London 191.64—193.24, Newyork 4774.93—4803.19, Pariz 225.88—227, Praga 170.79—171.65, Trst 297.40—299.80.

Promet na zagrebški borzi je znašal brez kompenzacij 52.533 Din.

Curih. Pariz 20.38, London 17.33, Newyork 431, Bruselj 72.10, Milan 26.8875, Madrid 44.20, Amsterdam 208.55, Berlin 119.80, Dunaj 73.20 (58.75), Stockholm 88.75, Oslo 87.75, Kopenhagen 77.25, Praga 15.41, Varšava 58.05, Atene 2.93, Carigrad 2.50, Bukarešta 3.08.

Vrednostni papirji

Tendenca za državne papirje je bila danes nekoliko čvrstejša in so se tečaji deloma učvrstili. Prometa danes na zagrebški borzi v državnih papirjih sploh ni bilo.

Ljubljana. 7% inv. pos. 42—43, agrarji 25 den., vojna škoda 193—195, begl. obv. 31.75 den., 8% Bler. pos. 32 den., 7% Bler. pos. 31.50 den., 7% pos. DHB 45 den.

Zagreb. Državni papirji: 7% inv. pos. 42—43, agrarji 25 den., vojna škoda 193—194, 6. 190 den., 6% begl. obv. 31.75—32.25, 8% Bler. pos. 32 den., 7% Bler. pos. 31.50—32.50, 7% pos. DHB 45 den. — Delnice: Narodna banka 3600 den., Priv agrar. banka 212—215, Isis 30 bl., Trboveljska 175 bl.

Belgrad. Narodna banka 3850 den. (3800), Priv. agr. banka 215—217 (216, 215), 7% inv. pos. 42—44 (42), vojna škoda 193—194 (191), 6. 191 d., 6% begl. obv. 32—32.25 (32, 31.80), 8% Bler. pos. 32.50—34 (32.50), 7% Bler. pos. 31—32.50 (31.50), 7% pos. DHB 45 den.

Dunaj. Podon.-savska-jadran. 57.25, Živno 68.25, Aussiger Chemische 169, Alpine 12.95, Trboveljska 15.80, Prager Eisen 194, Rima Murany 19.40.

Žitni trg

Novi Sad. Pšenica bač. okol. Novi Sad, okolica Sombor, srbač., gorbač. 200—202.50, bač. potiska, bač. ladja Tisa 202.50—205, gorban. 197.50—200, srem., bač. ladja Begej 200—202.50, koruza bač., srem. 62—64, junij, julij 66—68, slav. 65—67, ban. 60—63. Ostalo neizpremenjeno. Tendenca neizpremenjena. Promet: 51 vagonov.

Budimpešta. Tendenca slaba, za koruzo prijazna. Promet slab. Pšenica junij 12.05—12.22, zaključek 12.05—12.06, okt. 10.52—10.65, zaklj. 10.52—10.53, rž junij 6.10, okt. 7.08—7.27, zaklj. 7.08—7.10, koruza julij 7.54—7.59, zaklj. 7.53—7.55, avg. 7.75—7.78, zaklj. 7.73—7.75.

Živina

Mariborski sejem 30. maja. Prignanih je bilo 9 konj, 8 bikov, 102 vola, 227 krav in 14 telet. Skupaj 360 glav. Cene so bile: Debeli voli 1 kg žive teže 4—4.50 Din, poldebeli voli 3—3.50, plemenski voli 3—3.75, biki za klanje 3—3.25, klavne krave debele 2.25—3.50, plemenske krave 2.50 do 3.50, krave za klobasarje 1.50—2, molzne krave 3—3.75, breje krave 3—3.75, mlada živina 3—4, teleta 4—5 Din. Prodanih je bilo 223 kom.

Milo za drago - Nemčiji

Dunaj, 31. maja. tg. Na današnjem ministrskem svetu so sklenili, da se uvede posebna pristojbina za potovanje Avstrijcev v Nemčijo. Avstrijski državljani, ki hočejo potovati v Nemčijo, bodo morali plačevati za vizum po 5 šilingov. Dovoljenje za potovanje v Nemčijo pa se bo dajalo v glavnem samo iz poslovnih vzrokov. Pri tem ni prizadet mali obmejni promet, pač pa morajo plačati pristojbino izletniki.

Drobne vesti

Belgrad, 31. maja. l. Napredovali so: na državni srednji tehnični šoli v Ljubljani za profesorja 5. pol. skup. ing. Rudolf Skočir, za profesorja 7. pol. skup. profesor Ribarič, za profesorja 6. pol. skup. in vršilca dolžnosti ravnatelja državne moške obrtne šole v Mostarju ing. Marjan Kump, za profesorja 7. pol. skup. na državni trgovski akademiji v Mariboru Alojz Struna.

Zagreb, 31. maja. ž. Danes so se vrnili v Zagreb udeleženci jubilejnega romanja v Rim. Iz Zagreba so odpotovali vsak v svoj kraj. Obenem pripravljajo mladinsko križarsko romanje v Rim. Prijave se sprejemajo do 10. junija. Obenem s prijavo je treba poslati prvi denar 500 Din.

Belgrad, 31. maja. AA. Na binkoštno nedeljo priredi krajevni odbor Aerokluba krajevine Jugoslavije »Naša krila« v Zagrebu na letališču Borongaju nacionalni letalski miting.

Odlični gostje PEN klubov v Ljubljani

Člani PEN klubov po zasedanju v Dubrovniku

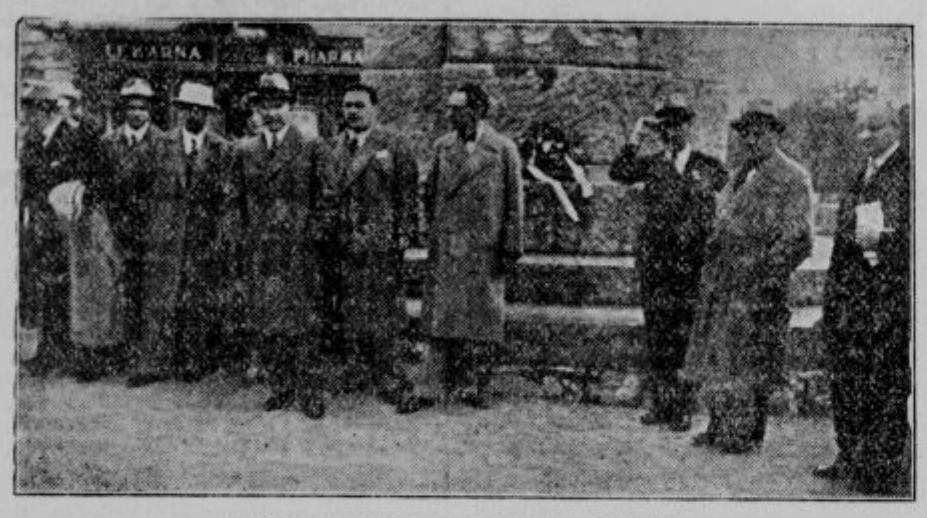

Pred Prešernovim spomenikom v Ljubljani

Ljubljana, 31. maja.

Sinoči okrog 11 je prispela v Ljubljano ona skupina dubrovniških kongresistov, ki se je priključila ljubljanskemu centru, da bi si ogledala Slovenijo. Ta skupina je pripotovala s Sušaka na avtobusih. Pot jih je vodila sredi poplavljenih polj in cest do Ortneka, kjer jih je sprejel gostoljubni graščak g. Oskar **Kosler**. Pri njem so se počutili gostje izredno domače ter bili nepopisno presenečeni nad prisrčno slovensko gostoljubnostjo. Po prihodu v Ljubljano so se odlični tujci namestili največ v Unionu, nekateri pa tudi pri znancih.

Ljubljana se je pokazala danes zjutraj v vsej veselosti, čista, umita, prijazna. Zatorej so se tuji gostje kaj kmalu odpravili na razgledovanje po njej. Najprej so se seveda dvignili na donebnico, odkoder se jim je odprl širok pogled po Ljubljani. Izmed svetovnih penklubovcev je prispel danes le gotov del, ostali bodo še tekom tedna prihajali. Največ je v skupini pač g r š k i h književnikov, katere vodi po Sloveniji jugoslovanski ataše v Atenah, g. **Bogdan Radica**. Ta marljivi kulturni delavec, ki je prav za prav član zagrebškega centra, je osebno vzbudil grški Pen klub, kateri se je letos prvikrat udeležil mednarodnega kongresa Penov v Dubrovniku. Tudi je privedel te svoje grške prijatelje najprej v Slovenijo, da si ogledajo zapadni in najlepši kopni del Jugoslavije. Naj omenimo njihova imena: **Costas Ouranis**, pesnik, pisatelj in publicist, ki je izdal tri knjige pesmi, napisal več potopisov v glavnih grških revijah, a hkrati je ustanovitelj revije »Simera«. Gospa **Alkys Thrylos**, psevdonim gospe Costas Ouranis, znana literarna in dramska kritikinja, avtorica štirih obširnih kritičnih študij o grški moderni literaturi. **Xeno Lefkoparides** (in gospa), pisatelj in publicist. Izdal je tri knjige novel. Ustanovitelj francoskega mesečnika »Les Balkanes«. **Stavro Kostopulos**, publicist, bivši minister in socialni pisatelj. In **Theotokas Georges**. — Izmed R o m u n o v je tu le univ. prof. v Bukarešti, **Jon San-Giorgiu** (in gospa), odličen kritik in esejist. — Med B o l g a r i naj omenimo največjo sodobno pesnico gospo **Elisabeth Bagriano**, ter **Vladimirja Vassileva**, priznanega kritika in urednika edine bolgarske literarne revije »Zlatoroga«. Iz Španije je prispsel Katalonec **De Foix Jose** (in gospa). Prvikrat je nastopil letos katalonski center, odkar uživajo Katalonci svojo avtonomijo. Za leto 1935. je povabil svetovne Pen klube na 13. mednarodni kongres v Barcelono. — V Ljubljani je tudi odlična češka pisateljica in pesnica **Pusorova-Majerova Marija**. — Izmed srbskohrvatskih književnikov so prispeli k nam odlični novelist in esejist **Dragiša Vasič, Mil. Bogdanovič**, kritik in pred nedavnim še urednik »Srpskega glasnika«, ter eden izmed najboljših jugoslovanskih novelistov, **dr. Ivo Andrič**. Tekom tedna pa bodo še prispeli: gospa **Dawson Scott**, ustanoviteljica prvega Pen kluba, tajnik federacije **Herman Ould** in **Toller**, ki želi še posebej spoznati slovensko zemljo, ljudi in kulturo. Poleg teh pa še nekateri člani ostalih dveh skupin, ko se bodo vračali proti severozapadu — domov.

Dopoldne so vodili po Ljubljani odlične tujce gg. **dr. Izidor Cankar, dr. Fr. Stele, Oton Župančič** in **dr. Windischer**. Po ogledu donebnice so se obrnili na magistrat, kjer so občudovali slog zgradbe, nato so si ogledali notranjščino stolnice, kjer so bili posebno pozorni na stropne slike. Najdelj časa pa so se gostje zadržali v Narodnem domu, kjer jih je pred vstopom v Narodno galerijo pozdravil predsednik **dr. Windischer**, nato pa so posameznim skupinam tolmačili dr. Stele, dr. Cankar in dr. Windischer o razvoju slovenske likovne umetnosti od renesance do danes. Po marljivi skrbi dr. Windischerja je namreč Narodna galerija odlično urejena in prvič se je danes zgodilo, da so si mogli tujci ogledati slovensko slik. umetnost v kompaktni povezanosti od prvih začetkov do danes. (Zdaj pa pričakujemo, da bo Galerija kaj kmalu slovesno odprta in na razpolago tudi ostalemu svetu.)

Po kosilu so si ogledali ugledni tujci Državni osrednji urad za žensko obrt, kjer so občudovali naše narodne vezenine in narodno ornamentiko. Razkazoval je tujcem prelepo delo naših preprostih žena ravnatelj g. **Božo Račič**. Ob 4 pa so se zbrali vsi gostje pred Prešernovim spomenikom, kjer so se poklonili spominu našega največjega pesnika. V imenu belgrajskega centra je položil venec pred spomenik dr. **Ivo Andrič**, a v imenu hrvatskega centra **Bogdan Radica**. Ivo Andrič je pozdravil: **»V imenu belgrajskih književnikov se klanjam senci velikega slovenskega pesnika ter občudujem zemljo, ki je takega pesnika dala . . .«**

Nato so se gostje odpeljali na izlet v Medno. Zvečer so večerjali pri banu g. dr. Marušiču. Jutri pa si bodo ogledali še Bled in Bohinj, nakar se bodo z obedom pri Slamiču poslovili iz Slovenije.

Mnogi izmed odličnih gostov so si danes prvič ogledovali Ljubljano in njene kulturne vrednote. In niso se mogli načuditi, da tako majhen narod ustvarja tolika dela! Prav vsem želimo mnogo prijetnih ur na naših tleh!

Rjavo polt ustvarja NIVEA
CREME * OLJE

Oboje pospešuje, da vam polt potemni, a istočasno zmanjšuje nevarnost solnčarice. Zavidali Vas bodo za Vašo zdravo rjavo barvo. Toda pazite dobro: nikdar se ne solnčite z mokrim telesom, temveč si vedno prej vtrgnite NIVEA!

Nivea krema in Nivea olje sta nenadkriljiva in nedosegljiva, ker samo ta obojica vsebuje Eucerit

NIVEA je poceni:
Krema Din 3.50, 6·—, 12·— 25·—.

Povodenj v Krški dolini

Takole se vozimo okrog Dobrave pri Škocjanu

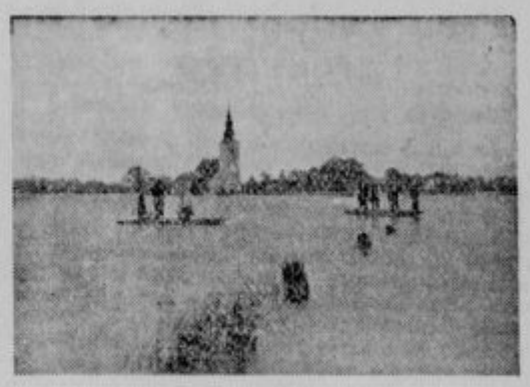

Po cesti in polju se vozijo s čolni. Iz vode mole cestni kontini.

Št. J e r n e j, 30. maja.

Dolgotrajno deževje je tudi v našem kraju napravilo obilo škode. Krka je prestopila bregova in na široko zalila travnike in druge poljske kulture. Voda je vse pokrila z blatom in peskom, tako, da bodo mnogi posestniki, ki imajo travnike ob Krki, letos ob vse seno. Tako katastrofalne povodnji in tako silnih nalivov, kakor se v letošnjem maju vrste dan na dan, ne pomnijo niti najstarejši ljudje. — Beda je vsesplošna in če še letina odpove — bo vsega konec.

Škocjan, 29. maja.

Že od leta 1919 ni ljudstvo ob Krki videlo tolikšne povodnji kakor letos. Vse ozemlje od Dobrave pri Škocijanu pa doli do Kostanjevice je kakor morje. V kalni vodi bo uničene mnogo mrve, pšenice in drugih posevkov. Ponekod je voda prišla celo v stanovanja. Ubogi ljudje z žalostjo gledajo na svojo zemljo, ki so jo z ljubeznijo in skrbjo obdelali, pa jim ne bo mogla poplačati njihovega truda.

Veličastna verska manifestacija pri D. M. v Polju

D. M. v P o l j u, 30. maja.

V svetem letu, v letu jubileja prikazovanja Brezmadežne, v lepem Marijinem mesecu je tudi nas poljske farane doletela velika sreča duhovnega prerojenja in veselja. Letos poteka 150 let, odkar se je ustanovila naša župnija, ko je bila dotedaj podružnica sv. Petra v Ljubljani. Fara bo v spomin na to imela v tem letu več slavnosti.

Prvo jubilejno slovesnost smo imeli od 21. do 28 maja, sv. misijon, katerega so vodili v. čč. misijonarji lazaristi. Farani so se v obilnem številu udeleževali misijonskih govorov in drugih pobožnosti. Zadnje dneve pa je bila prostorna cerkev vsakokrat nabito polna. Sveto spoved so opravili razen nekaj desetin vsi farani. Nepozaben nam ostane misijonski dan, ko je vsa fara opravila — po v srce segajočem govoru č. g. misijonarja Šavlja — pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom zadostilno in spravno pobožnost za naše in vsega sveta žalitve in pregrehe. Do tri tisoč faranov je navdušeno in z mogočnim glasom izpovedalo vero v Vsemogočnega, vero v resnično pričujočnost bivanja v sv. Rešnjem Telesu. Nobeno oko ni ostalo suho. Tolikega navala mož in fantov k mizi Gospodovi, kakor v nedeljo, ne pomni sedanji rod.

Pravi triumf pa je bila nedeljska procesija z Najsvetejšim. Čez tisoč mož in fantov, čez 2000 deklet in žena ter veliko otrok je jasno manifestiralo svoja verska načela in spremljalo v procesiji Najsvetejše. Take procesije še ni videla naša fara. Podeljenih je bilo 5880 sv. obhajil. 7 duhovnov spovedovalo.

Dolžni smo hvalo predvsem našemu č. g. župniku, ki nam je oskrbel sv. misijon, dalje gg. misijonarjem A. Šavlju, M. Čontali in I. Beletu za veliki trud, ter drugim gg. duhovnikom, ki so pomagali pri verskem prenovljenju. Poslej vsi v Katoliško akcijo! Presv. Srce Jezusovo pa naj kraljuje v nas, naših domovih, v javnosti, povsod — vedno.

Smrt 98 letne slovenske matere

Najstarejšo Slovenko menda pokopljejo danes na Sromljah pri Brežicah. To je Helena P e t a n, rojena 8. marca 1835 na Veterniku v župniji Kozje. Odšla je po plačilo k Bogu za 98 letno romanje skozi življenje. Lansko leto je obhajala 76. obletnico svoje poroke. Veliko, veliko je vedela povedati pokojna mamica iz časov, ko so še hodili na graščinsko tlako v Kozjem in ko so biriči odločali o delu naših prednikov.

Plemenita pokojnica je imela dva vnuka duhovnika. Prvi, bivši mariborski špiritual Martin Avšič, je umrl 4. aprila 1928, drugi, Janko Petan, pa je sedaj kaplan pri Sv. Antonu v Slov. goricah. Blagi pokojnici bodi Vsemogočni pravičen sodnik, žalujočim naše iskreno sožalje!

Prof. Silvo Breskvar:

Junijsko nebo

Bližamo se dnevom največje toplote in najdaljše svetlobe. Dne 21. junija ob 22.12 dospe Sonce do severnega povratnika, doseže opoldne največjo višino in dela najkrajšo senco. Takrat je dan najdaljši in noč najkrajša. Pregovor pravi: »O kresi se dan obesi.« Po kresu namreč dnevi zopet pojemajo, spočetka prav počasi, da niti ne opazimo, nato pa vedno hitreje. Pojemanje dneva spoznamo najlažje po hitrejšem nastopu večernega mraza, saj jutranjo zoro večina ljudi prespi!

Na južnem nebu svetijo štiri stalnice prve velikosti. Počenši od zahoda srečamo Regula v Levu, nato Klasa v Devici, više nad njim pa rdečega Arkturja v Bootesu. Prav nizko nad obzorjem pa se iz meglic in sopar izmotavajo žarki zvezde velikanke Antaresa v Škorpijonu. Polmer tega svetovnega telesa je tako velik, da se lahko primerja z razdaljo Zemlje od Sonca (150 milijonov km). Radi velikanske razdalje se vidi tudi v najmočnejših daljnogledih ta zvezda le kot svetla pika! Izmed ostalih ozvezdij je vredno omeniti »Bereničine lase«, po številu in velikosti zvezd neznatna skupina, ki se stiska med Leva in Bootessa, severno od Device. Ta del neba, ki je po videzu tako skromen, je s sosednim ozvezdjem Device v nekem pogledu imenitnejši mimo ostalih. V obeh ozvezdjih je namreč vse polno »spiralnih meglic«, ki se sicer najdejo tudi v drugih delih neba, pa nikjer v toliki množini. S temi meglicami zvezdoslovci dolgo časa niso vedeli kaj početi. Danes pa so sredi zanimanja in ugotovili so, da niso nikake »meglice«, temveč velikanski roji samih zvezdsonc! Število do sedaj znanih spiralnih meglic sega preko milijona in njihove oddaljenosti so največje, kar jih dandanes v svetovju poznamo. N a j b l i ž j a je v Andromedi, opazi jo tudi golo oko. Njeno oddaljenost cenijo skoraj na milijon svetlobnih let! Od n a j b o l j o d d a l j e n i h pa menijo, da rabi svetloba 150—200 milijonov let, preden doseže našo Zemljo!

Nad vzhodom se prikazujejo zvezde Orla s svetlim Atairjem. Više nad njim — bolj proti severu — se leskeče bela Vega v Liri, pod njo pa je Labod v obliki križa (zato ga imenujejo tudi »Severni križ«) z Denebom, ki tudi sije v beli svetlobi. Skozi Škorpijona, Orla in Laboda se preteka Rimska cesta kot svetla reka, ki teče naprej skozi ozvezdje Kefeja, natanko pod Severnico skozi Kasijopejo (obrnjena črka M) in naprej skozi Perzeja in Kočijaža s svetlo Kozico, kjer izgine pod obzorje. Veliki voz, ki je prejšnji mesec kraljeval natanko nad nami, se že nagiba na zapadni del neba, kjer sedaj zahajajo zvezde Dvojčkov.

Premičnici Jupiter in Mars sta si soseda v Levu, na levi strani Regula. 4. junija bo njuna navidezna razdalja najkrajša, 16 kotnih minut ali polovico ščipa. Luna jo sreča 1. junija na svojem potu okoli Zemlje. Ponovno se sestane z Jupitrom 29. in z Marsom 30. junija. — Če bo obzorje dovolj čisto, bomo videli Merkurja zadnji teden meseca na večernem nebu. Takrat bo zahajal približno poldrugo uro za Soncem. — Na vzhodu v ozvezdju Kozoroga bo viden Saturn pozno ponoči. Z Luno se srečata 12. junija.

•

Kaj so te migljajoče zvezde na nočnem nebu? Kakšen je njihov smoter, kakšna je zgodovina? Celo vrsto vprašanj si stavi misleči človek, ko premišlja in ugiba o veliki skrivnosti vesolja. Le prvemu vprašanju hočemo nekoliko zadostiti. V davnih časih, ko so smatrali Zemljo za središče svetovja in človeka za malega boga na njej, so mislili, da so zvezde svetle lučke, prikovane na nebo. One so zato, da nam zaljšajo nočno nebo, ki bi brez njih bilo mrko in pusto. Skoraj vsak narod kateregakoli veka je imel ali ima pravljice o zvezdah, Soncu in Luni — ki so in ostanejo le pravljice — iz katerih pa nam govori ona silna želja, ki je človeku pravir in gibalo znanstvenega delovanja, želja, razumeti igro naravnih sil in razvozlati uganko sveta.

Današnje zvezdosłovje uči, da so zvezde stalnice — sonca. To so žareče krogle — podobne našemu Soncu — nepojmljivih velikosti (povprečni polmer je milijon km) in silno visokih temperatur. (Površinske temperature cenijo na 3000° do 20.000° C in še več. Na Soncu vlada »vročina« 6000° C!) Te vročine so tako visoke, da je na njih vse raztaljeno, tudi najteže taljive snovi. Vse je spremenjeno v pline, v pare, nič trdnega ni najti tam. Kot bi zrli v velikanski plavž, le veliko bolj vroč, kjer vre morje žarečega železa. Na teh soncih je vse v gibanju, vse kipi, vre in buči, velikanski curki kovinskih par in drugih plinov brizgajo iz notranjosti v ozračje in padajo nazaj kot goreč dež. Najbolj razburkano morje, razboljeno od udarcev najsilnejših viharjev je le medla podoba igre onih sil, ki dirjajo na teh strahotnih telesih vesolja. Odkar zvezde žarijo in dokler bodo svetile, ne bo niti za trenutek ponehal ta pobesneli ples! Tudi naše Sonce je tako in ta strašna zvezda je deležna najljubeznivejših imen, ki jih premore zaklad človeške govorice! Zakaj tudi ne? Saj imamo od vsega tega le dobiček! Njemu in njegovim silam smo dolžni zahvalo za toploto in svetlobo, za kruh in življenje!

85·-

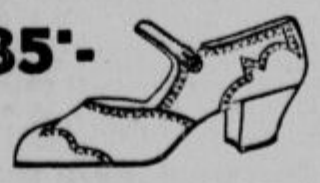

Rjavi ali črni damski boks čevelj.

Ant. Krisper

Mestni trg 26 Ljubljana Stritarjeva ul. 1-3

Pomanjkanje profesorjev na Slovenskem

Pod naslovom »Preopterećenje i pomanjkanje nastavnika na srednjoj školi u Dravskoj banovini« je napisal g. L. Ž. v zadnji številki »Glasnika jugosl. profesorskog društva« nekaj misli o težkem položaju naših srednjih šol. Med drugim ugotavlja, da kljub temu, da so vsi profesorji preobremenjeni (saj pade na slehernо učno moč, na suplente kakor na stare nastavljence po 22 ur tedensko) je ostalo na slehernem zavodu po več nezasedenih ur, radi česar se je učni red občutno skrčil. Razredi so do zadnje možnosti napolnjeni (v nižjih razredih je malone v vseh primerih nad 60 dijakov), posamezni oddelki so spojeni v en razred, a profesorji komaj dihajo radi čezurnih ur.

Razume se, da je uspeh na slovenskih srednjih šolah porazen radi pomanjkanja učnih moči. Saj dijaki v prenapolnjenih razredih ne morejo dovolj pazno spremljati predavanj, na drugi strani pa ne morejo profesorji radi fizičnega in duševnega napora dajati iz sebe tako zbrano učnega materijala, posebno še, ker morajo poleg svojih ur še na vseh krajih nadomestovati obolele ali kakorkoli odsotne tovariše. To ne more več dolgo trajati, zakaj živci profesorjev niso iz železa, a tako delo tudi ne bo rodilo nobenih sadov.

V dravski banovini bi bilo po točnem računu potrebnih še 92 profesorjev! To je v resnici visoko število, ki najjasneje priča, v **kakšnem položaju so šole v Sloveniji...**

Ljubljanske vesti:

Vode počasi upadajo

Ljubljana, 31. maja.

Davi ob 5.30 so nalivi prenehali. Posijalo je sonce. Dopoldne je bilo lepo in sončno. — Okoli 13.30 pa zopet oblačno. Grmelo je in bližala se je nad mesto nevihta od kamniške strani. Malo je porosilo. Nevihta se je zavlekla tja proti jugovzhodu. Vode so začele počasi upadati. Do opoldne je Ljubljanica upadla za 10 cm. Bolj počasi pada Ižica. Ta je padla v 24 urah samo za 2 cm pri mostu v bližini barjanske šole.

Maj je letos v vremenskem pogledu nenormalen in je v 19 deževnih dneh dosegel 301.9 milimetrov padavin. Barjani take majniške povodnji že davno ne pomnijo. Pomladanske povodnji so sploh na Barju redkejše. Če so, navadno prav zgodaj spomladi, ko še niso polja obdelana. Vrhnika je imela prav tako obilo padavin. V treh dneh od 24. do 26. t. m. je padlo 157.4 mm dežja. Z vrhniške ravnine se vode počasi odtekajo v strugo Ljubljanice.

Včerajšnja nevihta

Današnja popoldanska nevihta, ki je bila lokalnega značaja in je vzela smer od Kamnika proti Dolenjski, je bila deloma spremljana s točo. Okoli 13.40 je začela padati na Galjevici in Rudniku. Najbrž je bilo huje okoli Grosuplja in Višnje gore. Toča je zavzela le ozek pas. Severni del okolice, zapad, Barje in mesto samo niso bili od nevihte prizadeti.

Kakor javljajo iz Zaloga, je toča močno padala med Lazami in Jevnico. Tam je napravila škodo na žitu in sadnem drevju.

Pred zadnjo dramsko premijero

(Komedija Olge Scheinpflugove »Okence«.)

Za zadnjo premijero v letošnji gledališki sezoni je naša drama pripravila duhovito komedijo znane češke igralke in pisateljice Olge Scheinpflugove »Okence«. Olge Scheinpflugove se obiskovalci naše drame prav gotovo še spominjajo od tedaj, ko je pred par leti s skupino članov Narodnega divadla prišla gostovat v Ljubljano in je kot igralka in kot pisateljica dosegla prav lep umetniški uspeh s svojo »Ljubezen ni vse«. »Okence« je drugo njeno odrsko delo, mimo tega pa je Scheinpflugova v češkem slovstvu cenjena kot pisateljica listov in novel, ki je izredno ostrega, na drobno dojemljivega duha in ki ima do vseh veselih in tragičnih zadev življenja silno živahen, vsega razumevanja in vse ljubezni polen odnos.

»Okence« je zgodba o simpatičnem profesorju filozofije, tako rekoč profesorju etike, ki ga majhna vesela nezgoda pahne v prav žalostne življenjske triumfe. Nekakšna dediščina ga je bila doletela in učenjak, ki je imel vse svoje življenje pred očmi samo etični preporod človeštva in družbe in se nam je kot majhno sredstvo za dosego tega smotra zdela tudi nujna borba zoper alkohol, se da zavesti svojim prijateljem, da se spozabi in se opije. Čas od polnoči naprej je naslednje jutro zanj prazen, neznan prostor, ničesar se ne more spomniti in pred očmi se mu odpira vse polno nerazrešljivih uganк: en čevlej mu manjka — in tu se začne njegova začasna »tragedija«. Profesor, ki ga je zapustil spomin — figura, ki jo dovolj dobro poznamo iz milijona dovtipov in anekdot — se v tej komediji na čisto nov svojevrsten način mota skozi celo vrsto življenjskih in moralnih vodopadov, ki se na koncu razvozlajo v povsem sprejemljiv happy-end. V celi komediji pa je toliko prisrčnega, živega življenja, toliko kristalnega smeha in čiste resnice, da človek ob nji ne more ostati zakrknjen in zaprt.

Pravilno je prof. Šest zapisal o pisateljici v »Gledališkem listu«. »Olga Scheinpflugova je igralka na Narodnem Divadlu in naša znanka. Živahna in bistra, je pravi tip moderne žene, emancipirane in seriozne. Pravijo, da igralci, čeprav poznajo oder, tehniko in vse, kar se suče okrog teatra, da igralci niso dobri dramatiki. Pri Scheinpflugovi je storjena izjema, njena dela (»Okence« je drugo) se igrajo ne iz lokalnega patriotizma ali teaterske politike, temveč zato, ker so vredna, vzeta iz časa in napisana za igralca.«

Da prav gotovo je, da so napisana tudi za občinstvo.

Ob Ljubljanici potrebna ograja

Nesreča, ki se je zgodila g. občinskemu svetniku Zajcu, zopet nazorno dokazuje, da je ob reki, ki teče skozi naše dovolj veliko mesto, nujno potrebna ograja. Že svoj čas, ko so se dogajale razne nesreče v Ljubljanici, smo to dokazovali, toda naleteli smo le na gluha ušesa. Na kraju, kjer se je nesreča zgodila, pa je svoj čas, pred 30, 40 leti že bila lesena ograja, ki je seveda propadla. Če bi taka ograja bila tudi sedaj, bi v torek ne bilo te nesreče. Stroški za tako ograjo ne bi bili preveliki in bi mogla mestna občina izvesti tako ograjo že z brezposelnimi delavci, ki morajo nekaj delati za svoje podpore. Lesa pa ima mestna občina tudi dovolj, saj ga celo poklanja raznim društvom. Nujno potrebna ograja bi torej mestno občino prav nič ne veljala, preprečila pa bi mnogo nesreč. Morda bo g. Zajc, ki je na lastni koži občutil, kako umestni so naši nasveti, to zadevo sprožil pri mestni občini in izposloval to ograjo.

Prepovedane tivolske poti

Z ozirom na notico, priobčeno pod gornjim naslovom v našem listu dne 27. maja, nam mestno načelstvo pojasnjuje:

Pot, katero je zaprl lastnik hotela »Bellevue« g. Peter Šterk, je zasebna last imenovanega, zato mu mestna uprava te pravice ne more kratiti. Res je, da se je ta pot skozi več let trajno uporabljala, preden je še prejšnji lastnik g. V. Zajc to zemljišče kupil in zgradil na istem prostoru hotel »Bellevue«. Vendar je g. Zajc že sam označil s posebnimi javnimi napisi, da je ta pot privatna last in le do preklica dovoljena kot javni prehod. To dokazuje tudi zemljiška knjiga, iz katere je razvidno, da čez posestvo »Bellevue« ne vodi nobena javna pot. Za dosego uveljavljenja pravice javne poti je torej predvsem potrebno dokazilo, da je bila pravica javne poti priposestvovana skozi dolgotrajno vporabo, kar pa je v predmetnem slučaju nemogoče.

★

O zaprti gozdni poti skozi hotel Bellevue smo priobčili včeraj popravek g. Petra Šterka in danes gorenje pojasnilo mestnega načelstva. To nas seveda ne moti, da ne bi pribili sledečih dejstev: Sporna gozdna pot je vodila od pamtiveka približno tako, kakor se vije danes, pa naj je bil že posestnik zemlje ta ali oni. Okrog leta 1880 jo je pa dal popraviti in urediti mestni magistrat ter jo je točno izpeljal čez griček, kjer danes stoji hotel. Prav ondi je bilo tudi postavljenih več klopi. Na vse to se gotovo spominja vsak starejši Ljubljančan. Pot je tudi v načrtih, izdanih od mestnega magistrata, krščena prav na mestu, kjer vodi čez planoto, z nazivom »Pod gozdom«. Če si ta pot v teku enega stoletja ni pridobila značaja javnosti, potem sploh ne vemo, katera pot v tivolskem gozdu je še javna. Dejstvo pa je, da je to pot sedaj g. Šterk zaprl za javni promet in da dovoljuje uporabo samo hotelskim gostom. Pa dasi je občinski svetnik, ne vemo, ali se bo trajno veselil svoje pravice. — Na kako eventualno pojasnilo bomo pa odgovorili s fotografičnimi slikami zadevnih napisov. Radovedni smo, ali bo mogoče tudi slike ovrečl s popravki?

Do petka

zvečer oddane obleke v kemično čiščenje, plisiranje, barvanje, pranje in svetlolikanje perila izgotovi sigurno do BINKOŠTI

tovarna **Jos. Reich**

Bolgarski inženjerji v Ljubljani

Osemnajst bolgarskih inženjerjev bo prišlo 14. junija t. l. ob 9.49 dopoldne iz Zagreba v Ljubljano, kjer jih bodo sprejeli zastopniki tuk. inženjerskega združenja. Naši predragi gostje bodo ostali ves dan v Ljubljani, naslednji dan se bodo pa odpeljali z avtobusom v Kranj, nato v Tržič, Begunje, Žirovnico, Jesenice, Dobravo, čez Vintgar na Bled, Boh. Bistrico do jezera in do izvira Savice in potem nazaj v Ljubljano.

Kje je krivda?

Železniškim invalidom se še do danes niso prevedle njihove kronske nezgodne rente. O tem smo že ponovno pisali. Na merodajnih mestih smo vložili že nešteto vlog, pa brez uspeha. Poudarjali smo, da se železniški invalidi s svojimi pičlimi prejemki v svoji visoki starosti in onemoglosti nahajajo v obupnem naravnost nevzdržnem položaju.

Ni pa še dovolj njihovega trpljenja. Niti teh pičlih prejemkov ne dobivajo pravočasno. Od februarja naprej se jim prejemki zelo neredno izplačujejo, za mesec maj jih do danes sploh še niso dobili. Zastonj vsaki dan pričakujejo, da bi jim pismonoša prinesel ta bori znesek. Nezgodna renta bi se morala nakazati vsaki mesec prvega v naprej. To je stara pravica teh revežev, ki bi se je nikakor ne smelo kratiti.

Ker so bile vse prošnje brezuspešne, smo primorani vnovič javno opozoriti železniško ravnateljstvo v Zagrebu in vse merodajne faktorje na gori navedeno

Društvo železniških upokojencev v Ljubljani.

Užitek boste imeli, ako si privoščite

v kavarni „METROPOL“

2 deci finega brizganca za 3½ Din in prepričali se boste, da je to isto kot najboljši šampanjec.

„Ta salata je presneto draga!“

Ljubljana, 31. maja.

Tako je na tihem mrmral priložnostni delavec France, star znanec »štokglajza«, ko je čul pred malim senatom sodbo, da je obsojen zaradi dveh vreč salate na 1 leto in 7 dni robije. France je bil že dvakrat kaznovan zaradi tatvine na glavnem kolodvoru. Tatvine na javnoprometnih krajih pa sodniki strogo kaznujejo. Bilo je 6. aprila letos, ko sta bili ukradeni na glavnem kolodvoru 2 vreči salate. — »Kako je bilo?« ga je vprašal predsednik. »Jaz vagona nisem odprl!« je odvrnil France in nadaljeval: »Zaspal sem pod drugim vagonom. Sploh ne vem, kdo je salato ukradel.« Predsednik: »Zakaj ste šli pod vagon spat?« Obtoženec: »Vroče je bilo!« Predsednik: »V začetku aprila je bilo tako vroče? Morda vam je bilo vroče, ker so vas zalotili?« S Francetom je bil te tatvine obdolžen tudi Tone, ki je tatvino zanikal, češ da sploh ni bil na kolodvoru. — France je bil obsojen, Tone oproščen.

KLOBUKE za idočo sezono samo zadnje modne novosti Vam nudi

Mirko Bogataj, Ljubljana, Stari trg 14

Sprejemajo se popravila. Cene nizke.

Kaj bo danes?

Drama: »Okence«. Premijera. Izven. Znižane cene.

Opera: Ob 16: »Samson in Dalila«. Dijaška predstava po globoko znižanih cenah.

Kino Kodeljevo: Ob 20.30: »Duhovnikova izpoved«. Znižane cene.

Nočno službo imata lekarni: mr. Sušnik, Marijin trg 5 in mr. Kuralt, Gosposvetska c. 10.

*

⊙ **Počitniška kolonija.** Slovenska krščanska ženska zveza priredi tudi letošnje počitnice počitniško kolonijo v lepem in prijetnem kraju bližnje Gorenjske. Kolonija se bo vršila v skupinah za deklice in dečke ločeno. Vsa tozadevna pojasnila in informacije sprejmejo starši v pisarni Kolodvorskega misijona, Masarykova c. 12 v poslovnih urah od 8 do 12 in od 14 do 16. Rok za priglašanje je vštevši 3. junij. — Slovenska krščanska ženska zveza.

⊙ **Gallusov koncert** pevskega zbora Glasbene Matice je imel med lanskimi festivalnimi koncerti največji umetniški uspeh. Gallusove skladbe so umetnina najvišje vrednosti in ravnatelj Polič jih je s svojim zborom dovršeno naštudiral. V petek, dne 2. junija, se Gallusov koncert ponovi kot cerkveni koncert, nova je skladba Inpetum inimicorum za 3 mešane zbore, to delo in pa Aleluja! Cantate Domino se oba izvajata na treh korih v ljubljanski stolnici in sicer poje prvi zbor na malem koru nad stranskim vhodom, drugi zbor na glavnem koru, in tretji zbor na stranskem koru nad prižnico. Te vrste skladb je Gallus napisal precej in kolikor je nam znano se bodo sedaj prvič, vsaj v novejšem času na ta način izvajala na javnem cerkvenem koncertu. Poleg Matičnega zbora, ki zapoje 8 Gallusovih skladb, bo zaigral orgelski virtuoz mons. Stanko Premrl na orglah Ignac Hladnikov Preludij, Bassanijev Largheto in Bachov In dulci jubilo. Začetek koncerta je točno ob 20. Predprodaja vstopnic od 25 Din navzdol v knjigarni Glasbene Matice.

Gospa in gospod pravita

štedim, gradim, kupim njeno sestro, ki je že 22 let kurjena a nepoškodovana in vedno lepa. Naslov pove jutri tisk. škrat.

⊙ **Društvo stanovanjskih najemnikov** priredi protestni shod proti pretiranim najemninam v torek, dne 13. junija t. l. ob 19 zvečer v veliki dvorani hotela »Union«. Pridite brez izjeme vsi na shod!

⊙ **Iz Gradca** pripeljejo obiskovalce letošnjega Ljubljanskega velesejma trije avtobusi tvrdke Hans Schrötter, Gradec, Rösselmühlgasse 44 in sicer 3., 7. in 11. junija.

⊙ **Za bodoči mestni muzej** je daroval gosp. profesor A. S. zanimivo pripravo za iskanje zakladov, ki so jo stari Trnovčani uporabljali v te namene. Mestno načelstvo se g. darovalcu kar najprisrčneje zahvaljuje z željo, da bi našel med našim meščanstvom še mnogo posnemalcev.

⊙ **Šolska razstava risb in ročnih del na II. drž. realni gimnaziji v Ljubljani (Poljane)** bo na binkoštno nedeljo od 8—19 in na binkoštni ponedeljek od 8—13. Vabljeni so starši in vsi, ki se zanimajo.

⊙ **K včerajšnjemu poročilu** o nesreči v Ljubljanici dostavljamo, da sta pri reševanju gospe Zajčeve iz deročih valov sodelovala tudi dijak Rudolf Malahovsky in šofer Higienskega zavoda Maks Koritnik.

Bravo, Slamič, bravo!
Zgodaj v jutro sem izvedel:
vendar spet že enkrat jedel
bom telečjo glavo!

⊙ **Mati štirih otrok** v starosti od 7. do 14. leta prosi usmiljena srca za staro pohištvo. Bila je do pred enim letom v Franciji in si ta čas ni mogla nabaviti tudi najskromnejše sobne oprave, ker je bil njen mož do sedaj brezposeln. Naslov pove uredništvo.

⊙ **Samaritanke, samaritani krajevnega odbora Rdečega križa v Ljubljani.** V petek, dne 2. junija ne bo sestanka, ker ni dvorana v OUZD prosta. Sestanek pa bo v torek, dne 6. junija ob 19 v OUZD. Pridite vsi!

⊙ **20% popusta za časa velesejma!** In sicer od 1. do vštevši 15. junija pri vseh nakupih v gotovini dobite pri tvrdki A. & E. Skaberne, Ljubljana. Ne zamudite te zelo ugodne prilike! Glej današnji oglas!

⊙ **Košnja.** Prodam obe košnji 6 travnikov na Cesti dveh cesarjev in ob cesti v Rakovo jelšo. Kupci naj se oglasijo v soboto popoldne, 3. junija, Sv. Petra cesta 79.

⊙ **Bluze,** razno damsko perilo, torbice in rokavice, najnovejše mode, dobite le pri tvrdki Milos Karničnik, Stari trg.

⊙ **Specialno izbiro modnih hlač in pumparc** dobite najceneje pri **Preskerju, Sv. Petra cesta 14.**

Mariborske vesti:

314 mladih ljudi gre v življenje...

Še nekaj dni, in velike šolske zgradbe v Koroščevi ulici, na Zrinjskem, Jugoslovanskem trgu in Samostanski ulici, v katerih je plulo od jeseni dalje tako živahno življenje, bodo onemele. Dijaštvo se že poslavlja od Maribora in v nekaj dneh odhaja na zasluženi odpočitek. Med veselo poslavljajočo se mladino pa se mešajo resni obrazi letošnjih maturantov, za katere se začne šele sedaj prava preizkušnja, ena glavnih v njihovem mladem življenju. Letos ima Maribor rekordno število maturantov. Nič manj kakor 314 mladih ljudi bo stopilo s pričetkom prihodnjega tedna pred stroge komisije, ki bodo odločale o njihovem znanju in zrelosti. Največji kader prispevajo zopet učiteljišča: skoro polovico celega števila in sicer 150. Od tega državna učiteljska šola 126, zasebno učiteljišče šolskih sester pa 24. Med maturanti državne učiteljske šole je 51 kandidatov in 75 kandidatinj. Ženski svet toraj v večini prevladuje. Na tem zavodu se bodo vršili izpiti kar pred dvema komisijama. Na ženskem učiteljišču ji predseduje ministrski odposlanec, na moškem pa ravnatelj zavoda g. Kadunc. Učiteljski šoli sledi klasična gimnazija, ki pošlje pred komisijo 69 rednih maturantov in štiri privatiste, skupno 73. Redni so razdeljeni na dvoje oddelkov po 32 in 37 dijakov. Sledi realna gimnazija z realko, ki šteje letos 65 maturantov v dveh oddelkih po 27 in 38. Zadnja je trgovska akademija, ki ima v svojem četrtem letniku 26 gojencev; predvidoma pridejo vsi ti k maturi, tozadevna konferenca bo v prihodnjih dneh. Mature se pričnejo na vseh zavodih razven na trgovski akademiji, takoj po binkoštnih praznikih. Do 10. junija bodo povsod gotovi s pismeno, po 15. pa se prično ustmeni izpiti. Zaključek bo do Vidovega dne na vseh zavodih.

Usodna vožnja s čolnom

V Limbušu nad Mariborom je prišlo na Dravi do strašne nesreče, ki je zahtevala kot žrtev človeško življenje. Skupina šestih fantov je odvezala v Limbušu čoln ter se prepeljala čez Dravo. Vožnja do drugega brega je šla kljub zelo narasli in deroči reki srečno od rok. Fantje so se brez nezgode izkrcali, ko pa je skočil zadnji na suho, je pri odskoku odbil čoln in deroča voda ga je začela nagloma odnašati. Fantje so stekli ob bregu za bežečim čolnom, vsem na čelu 26 letni Ivan Polič, ki se je pogumno nagnil nad strugo, da bi zgrabil vozilo. Pa je pri tem izgubil ravnotežje in štrbunknil v kalne dravske valove. Pred očmi petorice, ki je ostala na bregu, se je odigral v valovih Drave strašen smrtni boj ponesrečenca. Nobeden od tovarišev si ni upal priskočiti potapljajočemu na pomoč, vsi so samo v obupnem strahu vili roke ter klicali zaman na pomoč. Polič je po kratkem boju z deročim tokom omagal ter izginil v umazanih valovih.

Smrt na sodišču

Na tukajšnjem okrožnem sodišču se je pripetil včeraj zjutraj razburljiv dogodek. Pred razpravno dvorano se je nenadoma zgrudil Miklavž Kalman iz Murske Sobote, ki je bil poklican na razpravo kot priča. Postalo mu je slabo ter je po nekaj trenutkih smrtnega boja izdihnil. Zadela ga je smrtna kap. Okoli ležeče žrtve kapi se je zbralo v trenutku skoro celo sodišče, pomagali pa niso nobeni oživljajoči poskusi. Došli zdravnik je zamogel konstatirati le smrt ter odrediti prevoz trupla v mrtvašnico na Pobrežju.

★

□ **Birmske slovesnosti v stolnici.** Na binkoštno nedeljo bo prevzvišeni naslovni škof dr. **Ivan Tomažič** delil v stolnici zakrament sv. birme. Ob 9. uri bo slovesna pontifikalna sv. maša. Kmalu po 10 se začne birmovanje. Ko bo prva vrsta birmancev birmana, se bo dalo znamenje z velikim zvonom. Vsi, ki so bili že birmani, se zberejo tedaj v cerkvi, da se opravijo zanje sklepne molitve in da prejemejo škofovski blagoslov. Nato lahko odidejo domov. Okrog pol 12. ure se začne birmovanje zopet znova. Ob koncu se bo dalo znamenje za sklepne molitve in škofovski blagoslov z velikim zvonom, nakar se naj vrnejo v cerkev vsi, ki so bili birmani v drugi skupini.

□ **Pri oo. jezuitih** se bo obhajala v juniju vsak večer ob pol osmih pobožnost na čast presv. Srcu Jezusovemu: litanije, blagoslov in premišljevanje.

□ **Seja mariborskega mestnega sveta** se je vršila v torek zvečer. Na dnevnem redu so bila v pretežni večini gradbena vprašanja in sicer nekaj prošenj za nova gradbena dovoljenja, večina pa je bilo prošenj za uporabno dovoljenje dozidanih stavb in preurejenih stanovanj.

□ **Drevi ob 8 se spomnimo** v dvorani Zadružne gospodarske banke ob predavanju o dosedanjem razvoju krščanske dobrodelnosti 100 letnice iVncencijevih konferenc in naše osnovne krščanske dolžnosti ljubezni do bližnjega. Prostovoljni prispevki se bodo pobirali za najpotrebnejše med nami. Vstop prost. K obilni udeležbi vabi — odbor.

□ **Mestni načelnik dr. Franjo Lipold** je odpotoval včeraj v Belgrad radi intervencije v raznih komunalnih zadevah. Posredoval bo predvsem glede tlakovanja ulic in carinskih zgradb.

□ **Žetev smrti.** V splošni bolnišnici je umrla Jožefa Pukl, stara 47 let. Blago rajnico pokopljejo danes popoldne ob pol 4. uri iz mrtvašnice na magdalensko pokopališče. — Na Betnavski cesti 18. je pokosila bela žena 10 letno Vidico Brezovšek, hčerko natakarja. Pogreb bo danes popoldne ob tričetrt na 4 iz mrtvašnice na magdalensko pokopališče na Pobrežju. Svetila jima večna luč, preostalim naše iskreno sožalje.

□ **Pred oltar.** Zadnje dni so se v Mariboru poročili: Skaza Jožef, trgovec in Vilec Elizabeta, zas. uradnica. — Fras Rudolf, trgovski poslovodja in Ema Požauko, kontoristinja. — Kremžar Karl, trg. pomočnik in Koren Friderika. — Napast Peter, kmečki sin in Štern Angela, železarska hči. — Graschitz Rudolf, ključavničar in Karmel Terezija, zasebnica. — Eisenhut Maks, trgovec iz Jarenine in Danner Marija, zasebnica. Mladim parom obilje sreče in blagoslova!

□ **Dobro srce Maribora.** Za ubogo starko so darovali: neimenovani 20, neimenovana 20, neimenovana 20, Ivana Zamut 20 Din in za otroke uboge vdove v Studencih 2 para hlačk. Blagim dobrotnikom iskrena hvala. Posnemajte!

Celje

⊸ **Produkcija gojencev Glasbene Matice.** Opozarjamo občinstvo še enkrat na današnjo produkcijo Glasbene Matice, ki se bo začela točno ob 8 zvečer v celjskem mestnem gledališču. Vstopnine ni, vendar je vstop dovoljen posameznikom le pod pogojem, če si pri blagajni nabavi spored.

⊸ **Poročili so se:** Šajna Josip, tov. klepar, in Kolar Amalija, zasebnica, oba v Žavodni. — Lampret Franc, tov. delavec, in Mahne Angela, tov. delavka, oba v Gaberju. — Keblič Anton, pos. sin iz Gaberja, in Cizelj Marija, kuharica iz Slivnice pri Celju. — Germ Rudolf, zasebni uradnik iz Maribora, in Jelen Marija, zasebna uradnica iz Zagrada. — Koller Viljem, zasebni uradnik, in Bock Hedvika, zasebna uradnica, oba iz Gaberja. — Horvat Avgust, mesar, in Medved Marija, pos. hči, oba iz Gaberja.

⊸ **Umrli so** v tukajšnji javni bolnišnici: Žolnir Josip, 41 let, dninar z Lopate in Trebše Katarina, 19 let, služkinja od Sv. Martina pri Slovenjgradcu. — V Gaberju je umrla Kovač Marija, 65 let, zasebnica. N. v m. p.!

⊸ **Umrlo** je v mesecu maju v Celju 31 oseb, in sicer 28 v javni bolnišnici in 3 v mestu.

⊸ **Tujski promet narašča.** V mesecu maju je obiskalo Celje 1084 tujcev (v aprilu 766). Po narodnosti je bilo največ Jugoslovanov, nato Avstrijcev, Čehoslovakov, Nemcev itd., po poklicu pa največ trgovcev in trg. potnikov, nato obrtnikov in uradnikov, zatem si sledijo razni drugi poklici.

⊸ **Sneg na Korošici.** SPD v Celju naznanja, da je v nedeljo zapadlo na Korošici na novo pol metra snega, kar je posebno važno za smučarje. Koča na Korošici je odprta in oskrbovana.

⊸ **Tatvina kolesa.** V torek okrog 7 zvečer je bilo iz neke gostilniške veže na Mariborski cesti ukradeno moško dvokolo, znamke »Ippak«, črno pleskano, št. 413.122, vredno okrog 1800 Din.

Ptuj

Popis živine in prevoznih sredstev. Glede popisovanja živine in prevoznih sredstev obvešča mestno načelstvo prebivalstvo, da vsled naknadne odredbe lastniki živine niso dolžni k popisu prinesti živinskih potnih listov za živino in tudi lastnikom biciklov ni treba imeti seboj prometne knjižice.

Muzejsko društvo v Ptuju ima v petek, dne 2. junija t. l. ob pol 9. uri občni zbor v refektoriju mestnega Ferkovega muzeja z običajnim dnevnim redom.

Dve nesreči. V bolnišnico so prepeljali z nevarnimi opeklinami po celem obrazu trgovca Alojza Horvata iz Polencev. Padel je po nesreči v škaf, poln vrele vode in se hudo opekel. Šestletni Franc Šoštarič, sin posestnika iz Zlatoličja pa je pri igri padel in si zlomil levo nogo. Zdravi se v bolnišnici.

Potujoča kmetijska razstava

Poročali smo o prihodu potujoče poljedelske razstave v Ljubljano, katere otvoritev bo danes ob 8 zjutraj. Omenili smo že, da je razstava znatno preurejena in prilagodena slovenskim razmeram. Danes moremo izdati še to, da bi razstava v prvotni obliki, ki je sicer zbudila po južnih krajih države veliko zanimanje, slovenskega kmeta nikakor ne ogrela. Skoraj vsak naš kmet je videl vsaj eno kmetijsko razstavo in bi v tej potujoči razstavi ne videl bogvekaj prida napredka. Zato so pa v torek in sredo slovenski organizatorji razstave temeljito pljunili v roke in razstavo temeljito spremenili. Skoraj ni vagona, kjer ne bi razstave obogatili, spremenili in premenjali razstavljene predmete. Delali so ponoči in čez dan, tako da je razstava vsa pomlajena in je sedaj res reprezentativna tudi za slovenske razmere. Le škoda je, da ni dovolj časa, da bi organizatorji premenjali tudi srbohrvatske in cirilske napise v slovenske. Upati pa je, da se bo to že v prvih dnevih, ko bo razstava romala po Gorenjskem, tudi spremenilo. Domača društva, ki so prevzela preureditev razstave, so spremenila skoraj vsak vagon do temelja. Razstava je dobila povsem drugo lice.

Danes so prišle solčavsko-jezerske ovce. Prišli so krasni prašiči jorkširci iz Beltincev. Tako je razstavljen 18 mesecev star prasec, ki tehta 202 kilograma, 9 mesecev stara svinja, ki tehta 182 kilogramov, in je razstavljen močan nemški požlahtnen merjasec. Merjasca in svinjo razstavlja kmetijska šola iz Št. Jurja.

V perutninskem oddelku so razstavljeni belgijski zajci orjaki in pa selektirane rjave štajerske kokoši najboljših rejcev ter druga perutnina.

Opozarjamo še, da je razstavila tudi domača čipkarska obrt. V oddelku industrijskih rastlin bomo videli razen tobaka, hmelja, svile še druge industrijske rastline, kakor bombaž, soja-fižol in druge rastline, za katere skoraj ni znano, da rastejo tudi v naši državi, namreč v južni Srbiji.

Krasna je tudi razstava semenogojske postaje v Beltincih. Videli bomo čudovite vrste žita.

Najbolj vzorna pa je nedvomno veterinarska razstava, za katero se bo vsak živinorejec nedvomno najbolj zanimal.

Razstavo priporočamo tako mestnemu, še bolj pa podeželskemu občinstvu, zlasti ker je sedaj temeljito preurejena.

V Ljubljani bo razstava splošno dostopna ob 9 zjutraj. Občinstvo vabimo, da se razstave udeleži že v dopoldanskih urah, ker bo sicer popoldne prevelik naval. Skoraj gotovo bo že v Ljubljani število obiskovalcev doseglo prvi milijon. Kdor bo srečen »milijonar«, bo prejel lepo praktično darilo od banske uprave.

V petek, dne 2. junija bodo razstavo obiskali okoličani po sledečem redu:

Ob 8: Medvode, Šmartno, Dobrova, Brezovica, Studenec-Ig, Iška Loka.

Ob 10: Dolsko, Dol, Podgorica ,Iška vas, Pijava gorica, Tomišelj, Želimlje.

Ob 13: Dobrunje, Dev. Marija v Polju, Černuče, Ježica, Moste.

Ob 16: Št. Vid, Zg. Šiška, Rudnik, Vič.

Dostop k razstavi je na Masarykovi cesti blizu glavnega kolodvora. Vstopnina je 2 Din od osebe.

Kot trajen spomin na razstavo si bo mogel obiskovalec nabaviti knjižico: Kmetijstvo Dravske banovine, ki jo je izdal razstavni odbor.

V četrtek dne 1. junija popoldne bodo v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani zanimiva kmetijska predavanja o vrtnarstvu (zelenjadarstvu) in mlekarstvu, ki jih bodo imeli gg. ing. Šabec, Sadar in Lap. Pri predavanjih se bodo predvajali poučni filmi. Prvo predavanje bo ob 3 popoldne, drugo pa ob 7 zvečer. Vstopnine ni. O predvajanju krasnega filma »Kmetijstvo na Danskem«, ki bo v petek v Kinu Dvor, bomo še pravočasno poročali.

Slomšekov duh med Šmarčani

Rogaška Slatina, 30. maja.

Zborovanje Katoliške akcije smo imeli v Šmarju preteklo nedeljo. Ob tej priliki nas je obiskal tajnik škofijske Katoliške akcije v župni cerkvi, popoldne pa v nabito polnem Katoliškem domu. Možem, ženam, fantom in dekletom je pokazal pot do pravega krščanskega življenja.

V nadžupniji Sv. Križ na Slatini je med vernim ljudstvom že večletna navada, da obhaja Marijin mesec z lepimi vaškimi pobožnostmi pri kapelici ali Križu. V tem oziru je letos prav lepo odrezala vas Cerovec. Pri Škrabljevem križu so se zbrali vaščani, stari in mladi. Ni jih motilo vreme; navzlic vsemu so lepo opravljali svojo pobožnost. Zadnjo majniško nedeljo so se pa slovesno poslovili od letošnjega majnika. Napravili so govorniški oder, okrasili sv. križ ter se naučili lepih primernih govorov in deklamacij. Povabili so tudi oba gg. kaplana, da je bila vsa pobožnost še slovesnejša. Slomšekov duh prodira med slovenski narod... Naj »Slovenec« ta lep zgled udanosti Materi Mariji raznese širom lepe naše slovenske domovine.

PROTI SONČNIH PEG ?
ORISOL CREME !

Uboge čebelice

Št. Jernej, 30. maja.

Čebele niso letos še nič rojile. V dobi najlepšega cvetja žalostno životarijo po panjih in po mnogih čebelnjakih tudi umirajo od gladu. — Čebelarska patrona, Ambrož in Job, usmilita se nedolžnih živalic in naklonita jim lepših in toplejših dni!

Nemški židje v Jugoslaviji

Subotiški list »Naplo« poroča, da je jugoslovanska vlada dovolila 350 židovskim družinam, ki so se izselile iz Nemčije, da se svobodno naselijo v Jugoslaviji. Večinoma so vsi ti begunci prinesli s seboj svoje premoženje. Po približnih cenitvah znaša to premoženje okrog pol milijarde dinarjev. Kavarnar Rolf König iz Berlina, ki je tudi zapustil Nemčijo, je kupil neko veliko posestvo v Baranji za 3,200.000 Din. König je rojen v Vojvodini in zato se je priselil v Jugoslavijo.

PRI ONEMOGLOSTI IN UTRUJENOSTI CELEGA TELESA PRI STARIH OSEBAH.

Onemoglim in starejšim osebam toplo priporočamo: dajte si masirati telo s preparatom »ALGA« zvečer predno greste k počitku, in zjutraj predno vstanete. Zvečer po masaži Vam bo telo lahko, deležni boste globokega spanja, po katerem se boste odpočili in se okrepili. Zjutraj po masaži ostanite še nekaj časa v postelji. Ko vstanete, boste imeli ude gibčne, hoje lahko, telo bo kot prerojeno, občutili boste novo svežost, vedrost in življenjsko moč.

»ALGA« se dobiva povsod, 1 steklenica Din 14.—.

Koledar

Četrtek, 1. rženega cveta: Fortunat, spoznavalec; Kuno. Prvi krajec ob 12.53. Herschel napoveduje veliko dežja. Dan naraste ta mesec od 15 ur in 18 minut do 21. za 18 minut ter se do 30. zopet skrči za 3 minute.

Novi grobovi

† V Glinici pri Št. Vidu nad Ljubljano je včeraj v 80. letu starosti mirno v Gospodu zaspala gospa Marijana Žirovnik roj. Dolničar. Pogreb bo v petek ob 9 dopoldne. Bog ji daj večni mir in pokoj! Žalujočim naše iskreno sožalje!

† V Pamečah pri Slovenjgradcu je umrl eden najstarejših županov gospod Luka Pogač, rojen leta 1855. Zaradi svoje delavnosti je bil kmalu izvoljen za župana ter je županoval 42 let. Pokojni je bil član gerentskega sosveta okrajne hranilnice, bivšega okrajnega zastopa, ustanovitelj in član načelstva hranilnice in posojilnice in eden najodločnejših borcev za narodno stvar. Bil je tudi odlikovan z redom sv. Save 5. razr. Pogreb bo v petek ob pol 11 dopoldne. Naj mu sveti večna luč! Žalujočim naše sožalje!

† Josip Kastelic. V Ljubljani je v torek umrl v 55. letu starosti gospod Josip Kastelic, posestnik in župan v Žužemberku. Njegovo truplo bodo prepeljali v Žužemberk, kjer bo danes ob 9 dopoldne pogreb na farno pokopališče. Naj v miru počiva! Žalujočim naše sožalje!

Osebne vesti

= **Napredovanje v finančni službi.** Z odlokom finančnega ministra z dne 23. maja 1933, štev. 65.161/II so napredovali pri Dravski finančni direkciji v Ljubljani za knjigovodje v 8. položajni skupini: Lenič Ljudevit, Grm Mira, Sobotinčič Blaž, Škulj Marija in Petrič Anica, pomožni knjigovodje 9. položajne skupine te direkcije.

= **Imenovani** so pri ravnateljstvu državnih železnic v Ljubljani za poverjenika in šefa odseka za vlečo strojnega oddelka dosedanji poverjenik istega oddelka Zvonimir Milchhofer, za kontrolorja in šefa postaje Plaški dosedanji šef postaje Medari-Draganič Viktor Mramor, za kontrolorja na postaji Sunja dosedanji kontrolor na glavnem kolodvoru v Osjeku Anton Časl.

= **Upokojeni so:** svetnik dravskega poštnega ravnateljstva Maks Svoboda, upravni uradnik istega ravnateljstva Karel Urbančič, uradnica pošte Ljubljana I Gabrijela Kamenšek in Emilija Gašperin, uradnik pošte Ljubljana II Jakob Zavodnik, uradnica pošte Ljubljana IV Ljudmila Mudrovčič, uradnik pošte Maribor I Ivan Majhen, uradnik pošte Celje Ivan Rebernik, uradnik pošte Maribor II Franc Vavpotič. Dalje je upokojen Anton Schneider, glavni arhivar železniškega ravnateljstva v Ljubljani.

= **Iz državne službe odpuščen** je z 19. majem 1932 Stanko Toplak, višji pristav železniške kurilnice v Mariboru.

= **V čin rez. inž. poročnika** z rangom dne 17. dec. 1931, je preveden g. Albert Prodan iz Celja.

Ostale vesti

— **Oglasi za binkoštno-velesejmsko izdajo »Slovenca« se sprejemajo v Ljubljani do sobote popoldne do 6, v Mariboru in Celju le do 11 dopoldne, pri ostalih podružnicah pa samo do petka zvečer. Prosimo pa cenjene inserente, da oddajo svoja oglasna naročila kar največ mogoče že v četrtek ali petek, da se morejo ista izvršiti točno po želji naročnika. V soboto naj se oddajo le nujna naznanila, osmrtnice in mali oglasi.**

— **POLOŽNICE prejmo v današnji številki »Slovenca« vsi p. n. poštni naročniki, ki jim je s koncem maja potekla naročnina na »Slovenca«, ali pa imajo kak zaostanek za prejšnje mesece. Prve in druge vljudno vabimo, da se priložene položnice poslužijo takoj poprejemu in si zagotove s tem redno prejemanje lista.**

— **Romarski vlak na Trsat** je popolnoma zaseden. V soboto 3. junija ob poldesetih (ne ob 10) se odpeljemo iz Ljubljane, v Zidanem mostu pa bodo priklopili romarske vozove mariborskega vlaka, da se vozimo potem skupno na Trsat. Romarji, ki bodo kupili vozne listke do Ljubljane, oz. Štajerci do Zidanega mosta, naj ne pozabijo dati legitimacije žigosati z mokrim žigom. — Včeraj in danes dospeli denar za legitimacije bomo vrnili. Na veselo svidenje! — »Sveta vojska«.

— **K obsodbi Antona Vombergerja.** Dne 28. maja smo poročali o obsodbi Antona Vombergerja iz Tunjic, ki je dal umoriti svojo teto. Povdariti moramo, da ta Anton Vomberger iz Tunjic ni v nikakem niti najoddaljenejšem sorodstvu s spoštovano in ugledno rodovino Vombergerjev s Pšenične Police, iz katere izhajajo med drugimi naš priznani književnik g. Jožef Vombergar, njegov brat znani slikarski mojster Jernej Vombergar in drugi. To se nam je zdelo potrebno omeniti, da preprečimo vsakršno zamenjavo.

Izdelki „LA TOJA“

vsebujejo soli zdravilnih vrelcev svetovnoznanega otoka La Toja v Španiji. — Dobe se v vseh lekarnah in drogerijah.

— **Zveza bojevnikov** priredi na binkoštni ponedeljek, 5. junija, zborovanje na Kumu, na Žalostni gori pri Preserju in v Suši pri Železnikih. Bivši vojaki, udeležite se teh taborov in pripeljite s seboj svoje znance in prijatelje. Dovoljena je polovična vožnja iz vseh postaj Dravske banovine do Trbovelj, Hrastnika, Zagorja, Zidanega mosta, Radeč in do Preserja.

— **Umetniška razstava portretnih fotografov v Ljubljani** bo prirejena na letošnjem velesejmu od 3. do 12. junija. Razvoj fotografije bo nad vse nazorno pokazan v zbirki starih aparatov, objektivov in drugem primitivnem orodju, ki so ga fotografi uporabljali pred več desetletji.

— **Nesreča starega reveža.** Na Jesenicah se je ponesrečil 76 letni bivši pekovski pomočnik in sedanji občinski revež Ivan Marn. Palica, ob katero se je opiral, se mu je namreč zapletla med noge, tako, da je revež padel in si zlomil desno nogo nad kolenom. Z vlakom so ga prepeljali v Ljubljano, kjer ga je na kolodvoru prevzel reševalni avto in prepeljal v bolnišnico.

— **Nesreče.** Na vrtu je padla in si zlomila desno roko delavka tobačne tovarne Franja Gerbina iz Rožne doline. — 16 letna hči tkalnega mojstra Marta Zika iz Gašteja pri Kranju je predsnočnjim zavžila preveliko količino spalnega praška in se zastrupila. — V Klečah pri Ljubljani je padel po stopnicah in si poškodoval desno nogo 54 letni Jurij Sitar.

— **Živčno in duševno bolnim** povzroči zelo mila, naravna **»Franz-Josef«** grenčica dobro prebavo, čisto glavo in mirno spanje. Po izkušnjah slovitih zdravnikov za živčne bolezni je najtopleje priporočati rabo **Franz-Josef«** vode tudi pri težkih obolenjih možganov in hrbtnega mozga. **»Franz-Josef«** grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— **Lastno mater umorila.** V Podolju v Baranji so te dni prišli na sled strašnemu zločinu, čigar žrtev je postala veleposestnica Katarina Patanova. Katarino so našli umorjeno v njeni hiši. Zločina so osumili njeno hčerko, ki je bila s svojo materjo sprta. Hčerka je namreč hotela, da bi mati prepisala vse imetje na njenega moža, česar pa Patanova ni hotela storiti. Posledica tega so bili stalni prepiri v hiši. Končno je Patanova zapodila hčerko in njenega moža od hiše. Na dan, ko bi se hčerka morala izseliti, je umorila svojo mater.

— **Parni kotel.** Učna knjižica je namenjena predvsem kurjačem, delovodjem in posestnikom parnih kotlov, dobrodošla pa bo tudi naraščaju, študirajočim katerim bo olajšala praktično proučevanje parnega kotla. Vsi pa bodo dobili v knjižici vse ono, kar morajo vedeti pri opravku s parnim kotlom. Spisal je knjižico inž. Gvidon Gulič, ima 100 strani in 52 slik, založila jo je Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Vsebino ima sledečo: Svojstva pare, parni kotel, kurivo, rešetke, priprave za požiranje dima, pregrevači, material parnih kotlov, oprema parnih kotlov, dimniki, obratovanje s parnimi kotli, snaženje, poškodbe, njih preprečenje in popravila, eksplozije, revizija, predpisi za kurjače, prestopki. — Konstrukcija parnega kotla: a) Kakovost uporabljenega materiala, izračun trdnosti plašča valjastega kotla, zakovični šivi ter izračun parnokotelne naprave. b) Kot dodatek tehnični slovar. — Cena vezani knjižici 30 Din.

— **Birmanska darila:** zlatnino, ure, najboljše nudi Jan, urar, Maribor, Glavni trg.

— **Pri nagnenju k maščobi,** protinu, sladkosečnosti izboljšuje naravna **»Franz-Josefova«** grenčica delovanje želodca in črevesa in trajno pospeši prebavo.

Krani

Koncert Akademskega pevskega zbora se zaradi tehničnih ovir odloži.

Novo mesto

Absolventom kmetijskih šol Dolenjske, sporočamo, da se ustanovni občni zbor podružnice ni mogel vršiti 25. maja, ker pravila še niso od oblasti potrjena. Kakor hitro prejmemo potrjena pravila, bomo to takoj sporočili. — Pripravljalni odbor.

Koncert Akademskega pevskega zbora iz Ljubljane bo v petek, dne 2. junija v dvorani Prosvetnega doma ob pol 9 zvečer. Na sporedu so izključno zbori A. Foersterja, ki kažejo stilno urejeni, določno osebnost našega glasbenega nestorja. Prireditev bo kulturnopolitičen dogodek, na katerega opozarjamo zlasti vse podeželske zbore, za katere bo koncert radi stilnoestetske vrednosti in po svoji izvedbi tudi vzgojno pomemben. Vstopnice se dobe v predprodaji v trgovini J. Koširja.

Naše dijaštvo

Na izrednem občnem zboru Jug. kat. akad. društva Danica« dne 30. maja t. l. je bil izvoljen naslednji odbor: Predsednik: Omahen France, cand. phil., podpredsednik: Cenčič Jože, cand. iur., tajnik: Dolenc Vladimir, cand. techn., blagajnik: Schart Viktor, stud. techn., gospodar: Majcen Jože, cand. phil., revizorji: Testen Tone, cand. iur., Finec Milan, cand. iur., Černigoj Adolf, cand. techn.

Sport

DREVI VSI NA IGRIŠČE ILIRIJE

kjer nastopijo ob 20.30 Madjari v nočni tekmi. — Tekma se vrši ob vsakem vremenu

Razsvetljava bo prirejena povsem svojevrstno ter bodo žarnice nameščene na 35 m visokih drogovih. Marsikdo je dvomil, da bo igrišče dobro razsvetljeno; toda razsvetljava popolnoma odgovarja, kajti svetlobna ploskev sega ob straneh do polovice tekališča, tako da se meje igrišča prav dobro razločijo. — O igralcih Budai smo že včeraj pisali. Kot tipični predstavniki budimpeštanskega profesijonalnega nogometa, so si pridobili dober sloves povsod, kjer so gostovali. Po igri sličijo dunajskim klubom, le da so bolj temperamentni in nevarnejši strelci. Igrajo vseskozi fair in lep nogomet, vsled česar si bodo pridobili tudi simpatije naše publike. Že opetovano smo videli, da so belozeleni dosegli proti moštvu, ki ne igrajo preveč ostro, dobre rezultate. Toda profesionalno moštvo, ki si je pridobilo v težkih prvenstvenih tekmah z odličnimi nasprotniki ogromno rutino in je vrhu tega še v gornjem delu tabele, se pač ne da tako lahko premagati. Zmaga gostov je tako rekoč gotova, gre le za čim boljšo razliko golov. Od Ilirije smemo pričakovati, da bo v mednarodni tekmi dostojno reprezentirala Ljubljano. — Pred tekmo bo koncert železničarske godbe.

MEDNARODNI SABLJAŠKI TURNIR V MARIBORU

Kakor smo že poročali, se vrši v binkoštih v Mariboru sabljaški turnir za državno prvenstvo, ki bo pa mednarodnega značaja, ker se ga bodo udeležili tudi inozemski gostje. Spored pa je naslednji: **2. in 3. junija dopoldne:** Sprejem gostov ter tu- in inozemskih funkcijonarjev sablajških zvez. — 3. junija od 14—16 epe gospodov v kopališču na mariborskem otoku. — Od 15—19 floret dam in floret, sablja in epe naraščaja v veliki dvorani Uniona na 3—4 planšah. Ob 20 svečana skupščina JMS v terasni dvorani hotela Orel. — **4. junija** od 8—12 sablja gospodov, od 14—19 floret gospodov, vse v Unionu na 3—4 planšah; ob 20 svečani banket na čast vsem tu- in inozemskim gostom v parkkavarni. **5. junija** od 8—12 in od 14—19 borba moštev za državno prvenstvo; od 14—19 prijateljska revanžna mednarodna tekma Dravska banovina : Štajerska (Avstrija). Ob 20 Svečana akademija v Unionu, združena z razdelitvijo daril ter z ekshibicijskimi borbami jugosl. in avstrijskih prvakov. Nato ples.

Za rediteljsko in zdravniško službo je preskrbljeno. Istotako za hrano in stanovanje tako za tekmovalce kakor za ostale, vendar se je preje prijaviti pri mariborskem akademskem sabljaškem klubu Maribor, Aleksandrova cesta 11-I, kjer se dobe vse potrebne informacije. Vožnja za udeležence turnirja po železnici je polovična.

Naznanila

Pevcem »Ljubljanec«. Drevi ob 8 redna vaja celotnega pevskega zbora. Vsi in točno.

Spored klavirskega večera gojencev prof. Antona Ravnika na drž. konservatoriju v Ljubljani. 1. Tajčević: Marciale in Bartok: Mali komadi št. 17, 18 in 21. Igra Žiža Peter. 2. Barvinski: Uspavanka in koračnica, igra Jug Majda. 3. Schubert: Dva scherza igra Bradač Zora. 4. Milojević: Vieux Conte in Soir Melancolique, igra Adamič Bojan. 5. Beethoven: Varijacije v f-duru, igra Sonc Zora. 6. Reger: Iz mojega dnevnika, igra Menardi Pia. 7. Shopin: Brillante Variationen, igra Kanc Pavla. 8. Schumann: Andante in varijacije za dva klavirja, igrata Menardi Pia in prof. Tone Ravnik. 9. Saint-Saens: Caprice Arabe za dva klavirja, igrata Adamič Bojan in prof. Ravnik Tone. 10. Rahmaninov: Fantazija, Noč-ljubezen, Solze, Velika noč, igrata Kanc Pavla in prof. Tone Ravnik. Klavirski koncert se vrši v četrtek, dne 1. junija ob pol 7 zvečer v dvorani Filharmonične družbe. Vstop prost proti nakupu programa, ki stane 3 Din in se dobi v knjigarni Glasbene Matice.

Občni zbor krajevnega odbora Rdečega križa na Jesenicah bo v petek, dne 2. junija t. l. ob 7 zvečer v posvetovalnici mestne občine

Cerkveni vestnik

Celonočno češčenje v stolnici. Nočni častivci imajo v noči od 1. na 2. junij v stolnici celonočno češčenje. Molili bodo iz »Večne molitve« 27. uro za binkoštni praznik. Vabimo vse dosedanje častivce pa tudi druge može in mladeniče, da se prav številno udeleže nočnega češčenja najsvetejšega Zakramenta. Sv. Rešnje Telo bo vso noč izpostavljeno.

Moste pri Ljubljani. Drevi ob ½8 bo v Salezijanskem mladinskem domu pridiga za može in fante. Jutri ob ½8 zvečer za žene in dekleta.

Prvovrstna francoska kolesa

Aiglon

Viktor BOHINEC, Ljubljana

Tyrševa (Dunajska) cesta 21

Odlična eksistenca

z možnostjo visokega zaslužka se nudi organizacije zmožnim gospodom

s prevzemom prvovrstne samoprodaje.

Za izvršitev in za zalogo je potreben prosto razpoložljiv lastni kapital v višini cca. 60.000 Din. Ozirali se bomo samo na ponudbe serioznih resnih interesentov. — Taka pisma, čim največ možno v nemščini, z obširnim popisom dosedanjega delovanja in Ia. referenc (prepisi spričeval s sliko zaželjeni) pod »Energie-Zukunft gesichert 13.212 na J. G. Interessen-Gemeinschaft, Wien I., Schulerstrasse 11.

Še vedno ceneje kot pri razprodaji

dobite moške srajce, spodnje hlače, kravate, nogavice, damske obleke ter vse manufakturno blago edino v

modni in manufakturni trgovini

I. Tomšič, Sv. Petra c. 38

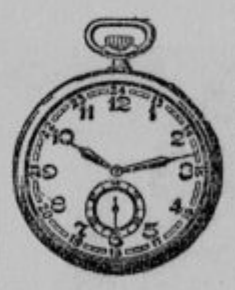

Ure za birmo

zlatnino in srebrnino prodaja najcenejše tudi na hranilne knjižice

Ivan Pakiž

Ljubljana

Pred Škofijo štev. 15

Brezplačno vožnjo

boste imeli, ako za čas velesejma kupite perje in puh pri nas, ker so cene za 50% nižje. — Velika izbera v originalnem tovarniškem pakovanju. — Poslužite se ugodne prilike!

RUDOLF SEVER, Marijin trg 2.

Pračlovek in evolucija

Človek pred 500.000 leti

Zanimiv prizor s svetovne razstave v Chicagu, ki so jo Američani priredili pod geslom »Stoletje napredka«. Na podobi se vidijo razni tipi človeka iz davnih dni. Čisto desno stoji trinalski človek, ki je baje živel pred 500.000 leti, v sredi hajdelberški človek, ki je živel pred 400.000 leti, in poleg njega neandertalski človek, ki mu presojajo 300.000 let. Pred njima newyorški kipar Spiesser, ki je izoblikoval te kipe.

Najdba ostankov najstarejših ljudi je svoje čase dvignila veliko razburjenja tudi pri sicer stanovitnih ljudeh. Kakor hitro so našli kje spet kak ostanek pračloveka, že so vsemogoče govorili, kako je moral biti podoben opici, da ima te in te opičje znake, da je to že tako dolgo iskan lik, ki je v sredini med človekom in opico (missing link).

Do tega pa niso privedla prirodoslovska dejstva, ampak nekaj čisto drugega. Čeprav neopravičeno, vendar so pa hoteli tezo o razvoju postaviti za bazo materialističnemu svetovnemu naziranju. Navdušeni učenci — tako pravi prof. dr. B. Kisch v svojem nastopnem govoru (Festrede, J. A. Barth, Leipzig 1932) so sprejeli Darwinovo teorijo kot dokazno dejstvo; pač niso znali dobro soditi. Haeckel je pa tudi začel učiti descendečno teorijo in jo smatral za dokazano dejstvo; dodal je pa še, da se ves razvoj vrši po kemični poti, kar je pa prav tako nekritična in dejstvom neodgovarjajoča trditev. Pri vsem tem je seveda največja napaka ta, da trdijo, da je nauk o descendenci izpričano dejstvo. Toda do današnjega dne ni nobenega dokaza, da bi bil ta nauk vsaj verjeten.

Kako je z dokazi za prehod iz ene vrste v drugo? Ali ima Haecklov biogenetski nauk zase kako potrdilo? Nima! Paleontologija nam danes daje premnogo dokumentov, a za razvoj v tem zmislu nima ničesar. Nikjer ni n. pr. kakega znaka, kako bi se plazivec spremenil v ptico. Znanost je Haecklovi teoriji že marsikaj izbila in ji še bo. V zemlji namreč dobimo vsako vrsto kot nekaj novega, nekaj popolnoma zase, nikjer ni nobenih znakov o kakih posrednih členih. (Prim.: Leo Frobenius, Schicksalskunde im Sinne des Kulturwerdens, Leipzig).

Prav do istega pridemo, če proučujemo ostanke drugih »praljudi« kakor: neandertalskega, heidelberškega, piltdownskega, trinilskega, pekinškega. V te so materialisti in evolucionisti stavili nove nade. Proglasili so jih za srednike med opico in človekom. Ali o vsakem so se prevarili. Dr. Kleinschmidt, ki je 40 let proučeval te ostanke, je prišel do zaključka, ki je povsem nasproten evolucionizmu (Der Urmensch, 1931); vsi ti praljudje so bili čisto navadni ljudje, kakor smo mi; v njih se je pretakala prav taka človeška kri, kot se v nas. Človek in opica sta si sistematsko res blizu. A to je samo neka sličnost, ni pa nikaka sorodnost. In vzrok te sličnosti tudi ni v enem in istem izvoru, ampak je povsem drugod. Vse človeške rase tvorijo skupino zase, prav tako imajo tudi vse opičje rase svojo, od človeške povsem različno skupino. Človeško življenje teče v svojem pravcu, opičje zopet v svojem. Človeka in opico je mogla istovetiti in vzporejati le fantazija. Oba elementa, človeški in opičji, sta tako daleč oddaljena drug od drugega, da nikakor ne moremo govoriti o dveh rasah ene in iste vrste. Prav na tistih mestih, kjer so evolucionisti računali, da bodo dokazali medsebojno linijo, ki se spaja, prav tam so se jasno pokazale karakteristične in neprehodne razlike. Poleg genetičnih razlik, v katerih opica in človek od svojega postanka pa do danes hodita svojo pot, je pa še mnogo morfoloških razlik. Z eno besedo, kažeta od svojega početka pa do danes, da sta oba vsak zase. In zato tisti, ki ju hoče izvajati iz enega počela, sili naravna dejstva, da mu odkrijejo nekaj, česar v njih ni, — potvarja jih.

Ti ostanki praljudi, ki so jih ponovno znanstveno preiskali, prepričevalno govore, da na noben način ne morejo služiti evolucionizmu v tem zmislu, da bi se bil človek razvil iz opice.

Nikdar pa seveda evolucionisti ne bodo mogli s svojimi nazori dati količkaj povoljnega odgovora na vprašanje: Odkod človeška duša? Negirati je ne morejo. Če rečejo, da se je razvila tudi duša iz živalske duše, je to še manj verjetno kot razvoj po zunanji, telesni plati. Če priznajo, da je od Boga, se poruši njih sistem ali vsaj v temeljih omaje.

(Po »Novi reviji« J. V.)

Tragičen konec nemške letalke

Nemška letalka Marga von Etzdorf je pri Halebu (Aleppo) v Mali Aziji morala pristati s svojim letalom, s katerim je hotela leteti v Avstralijo. Vesti iz nemškega vira trdijo, da se je letalka ponesrečila in da je pozneje radi poškodb umrla; angleška agencija Reuter pa zatrjuje, da je letalka sicer strmoglavila z letalom, vendar je sama ostala nepoškodovana in je šele potem izvršila iz obupa samomor.

Marga von Etzdorf je bila stara komaj 25 let. Ker so ji starši umrli, jo je vzgojil njen stari oče general Etzdorf. Ko je položila letalski izpit, jo je nastavila družba »Lufthansa« in podjetna Marga je vozila letala na progi Hamburg-Berlin. Pozneje je celo napravila izpit za umetnostno letalko ter si kupila lastno sportno letalo. Novembra l. 1930 je letela iz Berlina na Kanarske otoke ter ob afriški obali čez Tunis na Sicilijo. Nad Sredozemskim morjem jo je zajel strahovit vihar, s katerim se je borila 5 ur, a končno je srečno pristala na Siciliji, ko ni imela več v zalogi skoraj kaplje benzina. Ko je drugič pristala, se je letalo razbilo. Toda letalka je srečno odnesla svojo kožo. Avgusta 1930 se je vračala v Nemčijo, toda njeno letalo je treščilo takoj pri odhodu pri Bangkoku in se razbilo. Letalka je bila hudo ranjena. Julija lanskega leta je priletela Marga na svojem letalu »Penica« tudi v Prago. Prejšnjo soboto je začela polet kljub silno slabemu vremenu proti Avstraliji.

Na grobu svojega sina

80 letna Indijanka Kate Like je te dni prispela po dolgi poti čez Atlantski ocean na Flamsko, da bi tamkaj obiskala grob svojega sina, ki je padel med svetovno vojno pod ameriško zastavo.

Med katoliško proslavo nemškega poročnika Schlageterja, ki so ga dali Francozi obsoditi za časa porurske okupacije, je prišlo na dunajski univerzi do spopadov z narodnimi socialisti. Ti so hoteli na vsak način preprečiti slovesnost, ker je niso oni organizirali. Nastal je takšen nemir, da je morala policija vdreti na vseučilišče in aretirati nekaj dijakov. Od leta 1908 se je prvič zgodilo, da je policija vdrla na univerzo. — Na sliki vidimo, kako policija pelje nekaj aretiranih akademikov. Vseučilišče je zdaj zaprto.

Računar, ki prekosi vse matematike

Po svetu hodi profesor Samuel Izak Krieger, pravi čudodelnik v računanju. Samuel Izak Krieger ne potrebuje navadnih računskih strojev, temveč računa s svojim posebnim sistemom. Nedavno je potoval po Ameriki in Nemčiji in se nato napravil v Italijo, da bi povsod pokazal svojo umetnost. Pripovedoval je, kako so ga kot dijaka vrgli iz matematike in kako si je potem moral iskati službo. Postal je knjigovodja neke zavarovalnice. Ker mu je bila prirojena lenoba in mu kar ni šlo v glavo, da bi moral vse življenje računati in sedeti pri mizi ter se ukvarjati s številkami, se je pričel baviti z mislijo, ali bi ne bilo mogoče najti kak drugi sistem v računanju. V resnici se mu je kmalu posrečilo odkriti sistem, s pomočjo katerega je pobil tudi najmodernejše računske stroje. Njegovo ime je postalo svetovno, ko je pred nekaj leti na pariškem vseučilišču Sorboni vpričo najboljših matematikov pokazal svoje sposobnosti. V treh minutah je zračunal 3,481.569. potenco števila 65,419.876. Kdor bi po običajni metodi računanja računal, bi rabil za zračunanje te potence 24 let. Profesor Samuel Izak Krieger je po treh minutah ugotovil, da ima ta potenca 27,228.793 številk, da začne s številkami 7695796. V teku ene sekunde in še prej pove prof. Krieger za dan v tednu kakršnegakoli datuma.

V Gdansku so se vršile volitve v poslansko zbornico. Bil se je zelo oster boj. Narodni socialisti so izvojevali večino glasov, in sicer bodo imeli v novi zbornici 38 mandatov, ostale stranke skupno pa 34. Po številu glasov so napredovale vse stranke, razen črno-bele-rdeče fronte, ki je zgubila kakih 1000 glasov, po številu mandatov pa so vse stranke, razen hitlerske, nazadovale. Poljska stranka je prejela 6738 glasov (pri zadnjih volitvah 4465) in bo zastopana v zbornici po dveh poslancih, kakor pri zadnjih volitvah. — Naša slika kaže prizor pred voliščem v Gdansku. Volilci nosijo propagandne letake za poljsko, oziroma nemške stranke.

Roparski kralj v okovih

Iz Pariza poročajo, da so v bližini mesta Ajaccio končno aretirali kralja korziških roparjev Spado. Spada je že 11 let svobodno kraljeval na Korziki in s svojo tolpo strahoval ljudstvo. Na ljudstvo je imel silen vpliv in poslanski kandidati so se potegovali za njegovo naklonjenost. Še pri zadnjih volitvah sta si bila poslanec Campinchi in poslanec Carbuccia v laseh, ker sta oba hotela imeti pomoč skrivnostnega roparja Spado. Že pred enim letom je francosko orožništvo s pomočjo vojaštva organiziralo pravi pogrom proti roparskim tolpam, toda Spada nikakor ni prišel v roke pravice. Takrat so razširili vest, da je Spada pobegnil na Angleško.

160 pevk v svobodi

Društvo za varstvo ptic v Pragi je hotelo izkazati se naklonjeno svojim varovancem na poseben način. Nakupilo je 160 ptic pevk, ki so bile obsojene na življenje v kletki ter jih v nedeljo na praški razstavi izpustilo. Ko so se pticam nenadoma odprla vratca v kletki, so bile iznenadene in prav za prav v zadregi. Del ptic se je sicer takoj pognal proti vratom in zletel v svobodo, toda mnogo ptic so morali vprav zapoditi iz kletk. Posamezne ptice so zletele na bližnja drevesa ter se pričele ogledovati, kakor da ne bi verjele, da so zopet svobodne.

Skrivnostni žarki z Rimske ceste

Na sejo mednarodne radijske zveze v New Yorku je prišel Karel. J. Jansky s pravo senzacijo. Trdil je, da se mu je posrečilo odkriti skrivnostne valove, ki stalno prihajajo na našo zemljo iz srede ozvezdja Rimske ceste. V nasprotju s kozmičnim izžarevanjem prihajajo ti valovi vedno z določenega mesta. Njihova sila je v posameznih letnih časih različna. Čeprav je njihov učinek silno šibak, jih je vendar mogoče zaznati s pomočjo natančnih priprav.

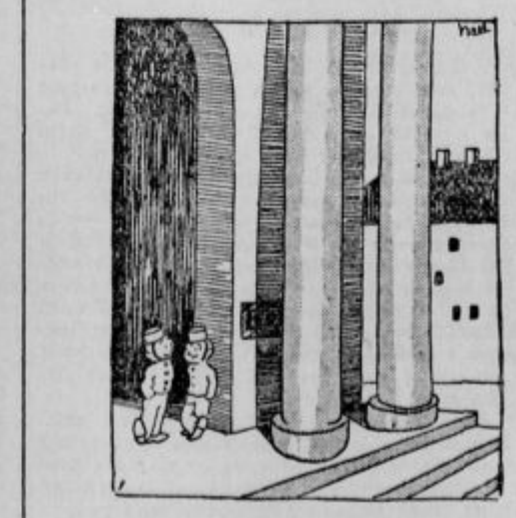

»Si že morda čul, da smo mi prevzeli banko »Metropol«.

V angleškem kopališču Hastingsu so priredili te dni živo modno razstavo kopalnih oblek. Ženske so nastopile v starejših in modernih kopalnih oblekah.

Pred zajtrkom

BUBILOTE

najboljši nezlomljivi navijalci las. Po zajtrku garantirana najpopolnejša kodrasta glavica ali najlepša ondulacija

Franc Grögl
Zagreb, Vrhovčeva 19/II

Dobe se povsod

Samo še kratek čas! **Samo še kratek čas!**

Radi preselitve

se vrši

prodaja manufakture do 50% pod nabavno ceno

pri tvrdki Mara Ramovš, Tavčarjeva ulica 2, I. nadstropje

Navajamo cene raznega blaga:

Šifon 80 cm	Din 6.—	Poldeleni boljše kvalitete	Din 9.—
Šifon boljše kvalitete	» 8.75	Volneni deleni s svil. karo vzorci	» 11.—
Najfinejši šifon brez apreture	» 10.—	Švicarski etamin, črn, moder, siv	» 12.—
Molinos 75 cm	» 4.75	Angl. popelin za moške srajce	» 18.—
Platno za rjuhe 150 cm	» 19.—	Crep de Chine	» 38.—
Najfinejše domače platno	» 21.—	Crep de Chine prava svila	» 50.—
Kuhinjske brisače komad	» 5.50	Bemberg svila v vseh barvah	» 28.—
Platno za brisače	» 7.—	Platno za damske obleke	» 30.—
Frotirke	» 8.75	Blago za trenchkot	» 70.—
Gradl za žimnice	» 23.—	Ia. češko blago za moške obleke	» 70.—
Popelin za damsko perilo	» 12.—	Najfinejši angl. kamgarn od	Din 140 dalje
Najfinejši svileni popelin	» 17.50	Moške športne hlače po	Din 110.—

POZOR! Večja partija ostankov angleških kamgarnov za moške obleke. Celi ostanek Din 400·—

Izkoristite ugodno priliko!

Hraste in izpuščaje

po nosu, ušesu, obrazu in telesu popolnoma posuši in ozdravi **Ljekovita Bartulovičeva mast.** Cena 1 škatle samo 10 Din. Proizvaja in stavlja v promet stara, leta 1599. ustanovljena **Kaptolska lekarna sv. Marije,** Zagreb, Dolac, poleg tržnice, lekarnar Vladko Bartulič.

Cenena birmanska darila

v zlatu, srebru in double priporoča po najnižjih cenah zlatar

A. Stumpf, Maribor, Koroška c. 8

KILAVOST

pobešen želodec

Specijalist za kilavost iz Pariza bo **brezplačno** predvajal poizkuse z novim patentiranim izumom drja. L. BARRERE iz Pariza, s pasom za **kilavost**

brez peresa in brez blazine

kakor tudi s pasom za pobešen želodec, z zračno gumijevo blazino.

Bolniki, obiščite izkušenega specijalista v

Zagrebu, 1. in 2. junija, hotel „Palace", Zrinjevac,
Mariboru, 3. junija, hotel „Meran".

Zahtevajte brošuro dr. Barrere (prevod) za kilavost in za pobešen želodec (označite točno za katero bolezen).

SANITAS, Terazije 14, poleg hotela Balkan, Beograd

Pošljite Din 5·— v poštnih znamkah.

OBČINSKI ODBOR OBČINE ŽUŽEMBERK naznanja, da je njen dolgoletni, neumorni župan, gospod

Josip Kastelic

posestnik

dne 29. maja, v 55. letu starosti, previden s svetotajstvi, mirno umrl.

Truplo blagopokojnega prepeljemo v Žužemberk, kjer bo pogreb v četrtek, dne 1. junija ob 9. uri dopoldne na domače pokopališče.

Blagopokojniku ohrani občina trajen hvaležen spomin.

Žužemberk-Ljubljana, dne 1. junija 1933.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Primerna
birmanska darila
po najnižji ceni pri
ST. JAPELJ
zlatar
LJUBLJANA - Tyrševa cesta št. 9 (Dunajska c.)

Dražba.

Javno se prodajo v Kranju št. 41, Savsko predmestje v prejšnjih prostorih tovarne Carl Pollak d. d.

dne 3. junija 1933 ob 9. uri

sledeči predmeti: 200 kruponov, 100 vratov, 1000 kg okrajcev, 20.000 kg okrajcev, (afern) 1000 kg kruponov.

Natančnejša pojasnila daje zastopnik zahtevajoče stranke dr. Anton Urbanc, odvetnik v Ljubljani, Tavčarjeva ulica št. 1.

Potrti najgloblje žalosti naznanjamo, da je Gospod poklical po plačilo v 80. letu življenja našo iskreno ljubljeno mamo in staro mamo

Marijano Žirovnik

roj. Dolničar
posestnico

dne 31. maja ob 2 popoldne, večkrat previdena s tolažili svete vere.

Pogreb predrage pokojnice bo v petek, 2. junija, ob 9 dopoldne iz hiše žalosti Glinica 3 na pokopališče v Št. Vidu.

Glinica pri Št. Vidu nad Ljubljano, 31. maja 1933.

Žalujoči ostali.

»Ljudska knjižnica«: Iz založništva Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani: Lovrenčič: Publius in Hispala, povest, broš 28 Din, vez. 40 Din. — Pierre L'Ermitte: Deklica z odprtimi očmi, povest broš 30 Din, vez 42 Din. — Pierre L'Ermitte: Kako sem ubila svojega otroka, povest, broš 35 Din, vez. 45 Din. — Biggers: Kitajčeva papiga, povest, broš. 32 Din, vez. 42 Din. — Verne Jules: 20.000 milj pod morjem, povest, broš. 28 Din, vez. 40 Din.

Samuel Lover:

RORY O'MORE

32

Irski ljudski roman.

Rory je čutil, da ga ljubi. Vendar je od Kathleenine vedre narave nekaj drugega pričakoval, ko ji je povedal, da jo hoče za ženo. Zakaj je tako silno ginjena in boječa? Ko je drhteče in razburjeno dekle tolažil, je potrpežljivo čakal, da se pomiri. Božal jo je po mehkih laseh in zaskrbljeno prašal:

»Kaj pa ti je, Kathleen? Zakaj jočeš? Ali si huda, ker sem bil prenagel? Saj veš, da nisem med najhladnejšimi, zato mi odpusti, srček! Samo pomiri se, prosim te! Za zdaj ti ne porečem nič več. Odgovoriš mi, kadar boš sama hotela.«

Kathleen je še enkrat zavzdihnila, si obrisala oči in rekla:

»Rory, ti si bil odkrit meni, zato bom tudi jaz tebi. Zaradi mene...« Z vdanim, zaupljivim pogledom mu je zrla v oči. Pritisek njene roke mu je povedal več, kakor bi mogle povedati besede, katerih zaradi svoje dekliške sramežljivosti ni mogla izgovoriti.

»Torej me ljubiš!« je ves srečen rekel Rory in jo pritisnil na svoje srce. Ona pa je pustila, da jo je poljubil na ustnice z ognjem čisto ljubezni.

»Oh, Rory, kaj pa moj brat Shan?«

»No, kaj je z njim?«

»Oh, saj veš, saj veš,« je odvrnila še bolj žalostna.

»Da, vem, Mary ga je odbila, pa kaj zato?«

»Oh, ti ga ne poznaš!«

»Od takrat sva si res bolj hladna, a tega nisem jaz kriv. Če ga moja sestra ne mara, mu zaradi tega še ni treba delati ovir nama dvema.«

»Rory, ti še ne veš, kako je Shan maščevalen. Bojim se...«

»Kar nič se ne boj, Kathleen! Ali nima tvoja mati o tem besede?«

»Že, pa kaj, ko se ga tudi ona boji in...«

»A kako veš, da ti bo branil?«

Dekle je zardelo, ko je reklo: »No, povedala ti bom resnico; saj zdaj je, po vsem tem, kar se je to jutro med nama zgodilo, že vseeno, če ti še to povem. Shan je zaslutil, da... da te... imam rada...« je obotavljaje se in s težavo izgovorila, »svaril me je in prisegel, če bom še mislila nate, da...«

»Kaj?« je skrbno vprašal Rory.

»Da me bo proklel,« je rekla Kathleen in se stresla, ko je to izgovorila.

»Bog mu odpusti!« je svečano rekel Rory. »A nič se ne boj, Kathleen. K njemu pojdem in lepo bom govoril z njim in mu povedal resnico. Če bom govoril z njim kakor mož z možem, ne more biti tako hudobnega srca, da bi mi nasprotoval samo zaradi tega, ker ga moja sestra ne mara.«

»Kako dobro, velikodušno srce imaš, Rory! A vendar se bojim, da vse to ne bo nič pomagalo. Nikar pa se ne prenagli! Počakaj malo; morda se zaljubi v kakšno drugo, pozabil bo na staro ljubezen in lažje bo ž njim, zdaj pa... In Rory, ne izdaj se, da me ljubiš in ne izdaj tega, kar si mi danes povedal!«

»Težko je skrivati to, kar je v srcu, oh...« je dejal Rory, »celo če te jezik ne ogoljufa, te lahko izdajo oči.«

»In tudi sestati se ne smeva dostikrat,« je pristavila Kathleen, »tako bo manj nevarno.«

»Tudi to bo težko, Kathleen,« je odvrnil Rory. »Ali mi boš...« ni mogel končati; ona je pa razumela, kaj je hotel in zato dejala:

»Hotel si reči, ali ti bom ostala zvesta, ali ne? O, dragi Rory, dala sem ti svoje srce, ker drugače nisem mogla. Upam, da si mi tudi ti dal svoje. Ne vzemi mi ga več nazaj! Zdaj moram skrivati nekaj časa to svojo ljubezen, to svojo srečo, kakor skriva skopuh svoje zlato in, Rory, ne daj, da bi ta zaklad izginil takrat, kadar ga bom hotela pokazati.«

»Kathleen, moj srček, dokler mi bo srce utripalo boš ti njegova kraljica, ti, samo ti!«

»Pojdi zdaj, Rory,« je nežno rekla Kathleen, »ne ostajaj več tu, zakaj za vse na svetu ne bi hotela, da bi te kdo z menoj videl.«

»Bog te blagoslovi in obvaruj! Še en poljub, moje — moje — samo moje dekle!« In ko jo je objel in tesno privil nase in poljubil, sta se ločila.

Rory je naglo stopil in kmalu izginil izpred oči Kathleeni, ki je zrla za njim, dokler ga je mogla videti. Potem je zopet začela molsti, a pela ni več. Njeno veselo petje je utihnilo, njena radost izginila.

Opravila je svoje delo, vzela golido in šla domov, a ne s tistim lahkim korakom, s katerim je davi hodila med pisanimi poljskimi cveticami.

Ko je Rory prišel na glavno cesto, je korakal, ves vase zatopljen proti mestu, kamor je bil namenjen, ne da bi le enkrat pomislil na posel, zaradi katerega je šel. Po njegovi glavi so se podile misli, njegovo srce je gorelo, mislil je na ljubezen in Kathleen Regan, ne pa na zaroto in svojega tajinstvenega mladega gosta.

Ko se je približal mestu, se je vendarle spomnil na svoje poslanstvo. Ob domenjeni uri je stopil v gostilno, o kateri mu je govoril de Lacy.

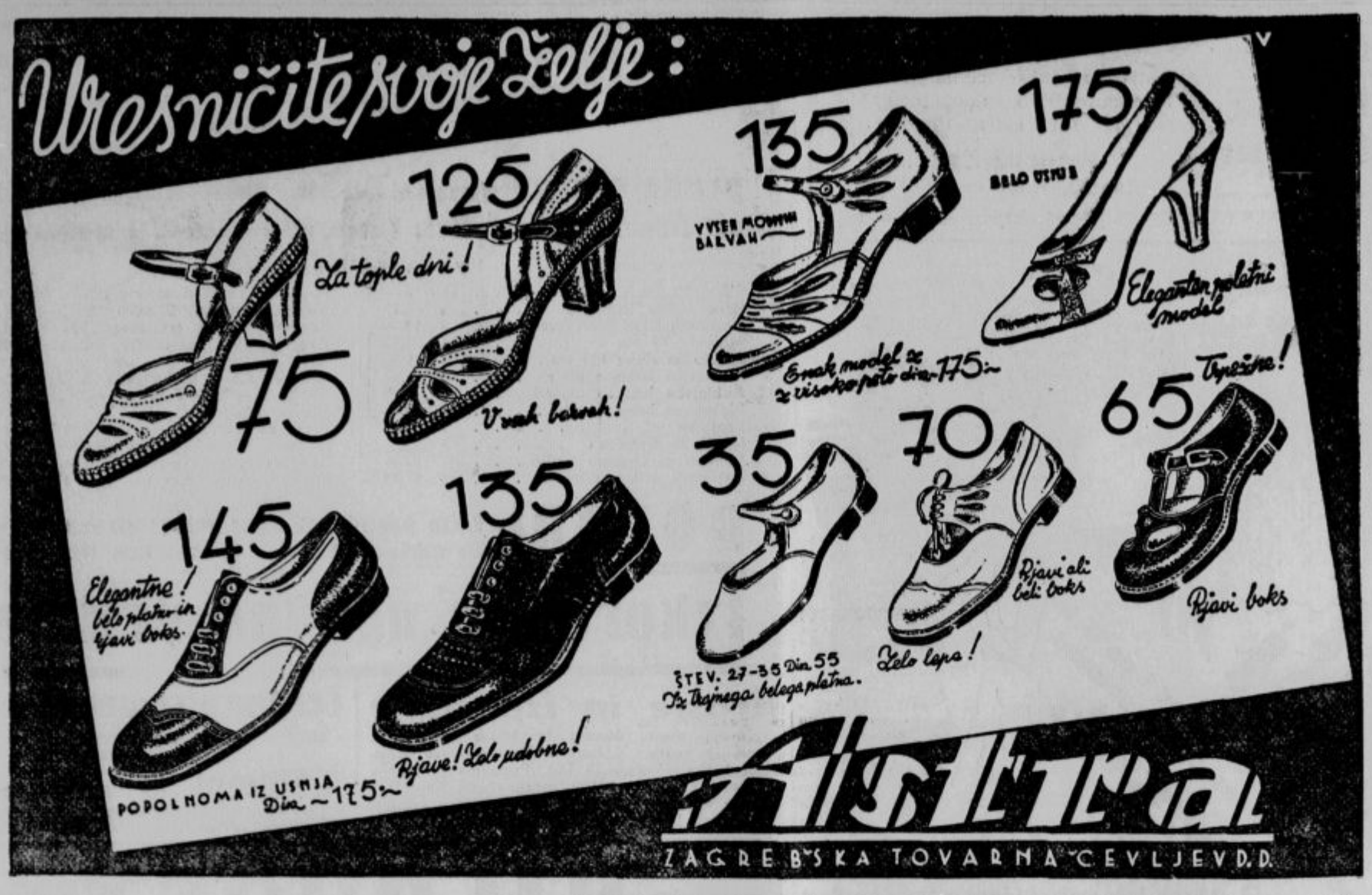

Prostovoljna javna dražba

moške konfekcije

v Ljubljani, Prešernova ul. 54 dvorišče

se bo vršila z dovoljenjem Mestnega načelstva v času od **3. do 30. junija 1933.**

Na dražbi se bo prodajalo razne **moške, fantovske in deške obleke, površnike, trenchcoate, vse vrste hlač itd.** Izklicne cene bodo neverjetno nizke. Ne zamudite ugodne prilike, oblecite se poceni z dobrim blagom!

Dražba se bo pričela v **soboto, dne 3. junija 1933** ter se bo nadaljevala dne **6., 8., 10., 12., 14., 17., 19., 21., 24., 26., 27. in 30. junija.**

Ogled blaga dopoldne od 8 do 10, dražba od 10 do 12.
Ogled blaga popoldne od 2 do 3, dražba od 3 do 6.
Vsakdo si lahko kupi za malo denarja dobro obleko.

Posetite dražbo, prepričajte se!

Ako želite, da Vam bo dete tako zdravo in veselo - dajte mu

Energin

za krepitev krvi, živcev in teka

„Energin" krepi kri, krepi živce, daje tek in pospešuje razvoj otroka. Otrokom od 5 do 15 let 3 krat na dan po 1 malo žličko okusnega „Energina".

„Energin" se dobiva v lekarnah v polliterskih steklenicah po Din 35·—. S pošto razpošilja Laboratorij „ALGA" na Sušaku. 3 steklenice „Energina" Din 119·—, 6 steklenic „Energina" Din 220·— in 1 zastonj, 12 steklenic „Energina" Din 440·— in 2 zastonj.

(Odobreno po min. soc. politike in nar. zdravja S. št. 4787 z dne 23.marca 1932)

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1·—; ženitovanjski oglasi Din 2·—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10·—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska 3 mm visoka petitna vrstica po Din 2·50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Vsakovrstna birmanska darila
po globoko znižanih cenah pri tt.
F. M. Schmitt, Ljubljana
Pred šolijo 2
Oglejte si izložbe! Pridite!

Vajenci

Dve učenki

v boljšo ljudsko kuhinjo sprejmem takoj. Učna doba traja 1 leto. Oskrbo in pouk nudim brezplačno, zato da nosijo učenke opoldne v tovarne kosilo. Ponudbe poslati v upravo »Slovenca« pod šifro »Brezplačen pouk 6231«.

Službodobe

Ženska pisarn. moč

vešča lesne trgovine v praksi in v knjigovodstvu, se sprejme. Ponudbe na upravo »Slov.« pod šifro »Poštena 6165«. (b)

Hlapca

pridnega, treznega, poštenega in gospodarju zvestega in zanesljivega, z dobrimi spričevali, ki se razume na zelenjadni vrt in krmljenje molznih krav, sprejme v stalno službo hotel »Bellevue«, Ljubljana. (b)

Frizerka

samostojna, sposob. trajne ondulacije, dobi takoj stalno službo. Naslov v upravi lista št. 6221. (b)

Modni atelje »Vera«

nebotičnik, II. nadstropje, sprejme samostojno pomočnico. Nastop takoj ali po praznikih. (b)

Denar

Posojila

proti dolgoletnemu odplačevanju, za razdolžitev, nakup najrazličnejših premičnin in nepremičnin za doto itd. podeljuje: »Mobilna zadruga«, Ljubljana, Mestni trg 25-I. - Išče povsod poverjenike!

Pouk

Šoferska šola

I. Gaberščik,
bivši komisar za šoferske izpite, Slomškova ulica. Garaža Stupica.

Ženitbe

Trgovec

45 let star, plemenitega značaja, dobrosrčen, neoporečen, uglajenega vedenja, neodvisen, posestnik nezadolžene hiše, premoženje preko 1 milijona dinarjev, išče znanja s premožno gospodično ali vdovo od 35 do 50 let v svrho ženitve. Resne ponudbe pod »Trgovec št. 6137« na upravo »Slov.« v Mariboru. (ž)

Razno

Milostljiva!

Vaš krzneni plašč čez poletje najskrbneje konservira tvrdka L. Rot, Mestni trg 5, Ljubljana. Obenem istega tekom poletja za polovično ceno popravi in modernizira. Plačljivo šele jeseni pri prevzemu. (r)

Košnja sena in otave

s travnikov Oražnove dijaške utanove (pod Dol. kolodvorom in nad Zelenim hribom) se odda. Pogoji so na vpogled pri hišnikih O. D. D. na »Zelenem hribu« ter v Wolfovi ulici 12. Pismene ponudbe sprejema uprava Oražnovega dijaškega doma na tukajšnji univerzi do 12. junija t. l. (r)

Birmanska darila
po nizkih cenah pri
J. VILHAR, urar
Ljubljana, Sv. Petra c. 36

Objave

Otvoritev kavarne „Viadukt"

Šmartinska 24

Danes je otvorjena na novo preurejena kavarna s koncertom. Začetek ob 7. uri. — Točila se bodo pristna štajerska vina graščine »Pogled«. - Gorka jedila vedno na razpolago.

Stanovanja

Večje stanovanje

v moderni vili, 5 sob in kabinet s pritiklino, visoki parter, solnčna lega za Narodnim domom, z uporabo vrta, prosto po 1. avgustu, se odda. Dopisi na poštni predal 219 — Ljubljana 1. (č)

Soba s kuhinjo

se odda v Guncljah 24, Št. Vid nad Ljublj. (č)

Dvosobno stanovanje

oddam dobri stranki za junij v Zg. Šiški, Kosovo, Špančeva pot 192. (č)

Stanovanje

dveh sob in kuhinje oddam. Zvezna 35, Moste.

Stanovanje

sobo in kuhinjo s pritiklinami oddam 1. julija. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 6188. (č)

Trisobno stanovanje

oddam za 550 Din, in trgovski lokal. Val. Vodnikova 15, Zelena jama.

Trisobno stanovanje

solnčno, s kopalnico, poselsko sobo, verando in pritiklinami, se odda mirni stranki za avgust. Naslov pove uprava »Slov.« pod št. 6195. (č)

Dvosobno stanovanje

solnčno, s pritiklinami, se odda na Resljevi cesti 26, II. nadstr., desno. (č)

Soba

z vhodom iz stopnišča, se odda mirni osebi v Gledališki ul. 7, I. nadstr. - vrata 4. (s)

Oddam sobo

prazno ali opremljeno. Primerna tudi za obrt. Istotam sprejmem sostanovalca. Ulica na Grad 7.

Vnajem

Večji lokal

za modno trgovino iščem v sredini mesta. Ponudbe na Aloma Company — anončna d. z o. z., Ljubljana, pod štev. »20.002«

Poizvedbe

Zgubil se je

mlad rjav dakel, na levi strani trebuha nima dlake. Sporočiti: Poljanska cesta 68. (e)

Posestva

Vilo

nedograjeno, prodam za 95.000 Din. Naslov pove uprava pod št. 6230. (p)

Prodamo

Prijatelji starin!

Imamo naprodaj razno starinsko opremo za šest sob, več posameznih komadov pohištva, slike, lustre, ure, stropne svetilke itd. Cene nizke. Vinogradska 6A/I., Zagreb (l)

Kovčeki za potovanje

damske torbice, denarnice, aktovke vse po najnižjih cenah pri

J. KARLO, Maribor
Trg Svobode 6.

Kočija

dobro ohranjena, eno- ali dvovprežna — naprodaj. Cena 2500 Din. Kje, se izve v upravi »Slovenca« pod št. 6127. (l)

Domače salame

prvovrstne, in ogrske — kakor tudi polnomasten polementalec, nudi tvrdka I. Buzzolini - delikatesa, zajtrkovalnica. (l)

Modna konfekcija!
Najboljši nakup! A. Presker, Ljubljana, Sv. Petra cesta 14. (l)

Velika izbira potnih kovčekov in usnjatih torbic
Ivan Kravos
Maribor, Aleksandrova 13

Usnje
vse vrste po najnižjih cenah dobite pri
Viktor Legan
trgovina in tovarniška zaloga usnja, Ljubljana, palača „Dunav" (Beethovnova ulica)

Volna, svila, bombaž
stalno v bogati izbiri v vseh vrstah, za strojno pletenje in ročna dela po najnižjih cenah pri tvrdki Karl Prelog, Ljubljana — Židovska ul. in Stari trg.

Vse po 12 Din
damske flor nogavice, damske rokavice, moške nogavice in rokavice - otroške nogavice po 3 D. Nogavice »Bemberg«, dr. z o. z., Ljubljana, Miklošičeva cesta 14. (l)

Novo kolo

se zelo poceni proda. - Dvořakova 3-I, levo. (l)

Čevljarsko orodje

kompletno, in »Cilinder Holmašine«, poceni naprodaj. Rutnik, Aleksandrova c. 61, Maribor. (l)

Kupimo

Vsakovrstno
zlato kupuje
po najvišjih cenah
ČERNE, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Pohištvo

Pohištvo

Lesna industrija »Javor« Logatec, ima skladišče v palači Vzajemne zavarovalnice, Ljubljana, Miklošičeva cesta, vhod z vogala. (š)

Auto-motor

Pengeot

štirisedežen, v brezhibnem stanju, ugodno prodam. Domžalska cesta 13, Ljubljana. (f)

Obrt

Slamnike

najmodernejše, nudi po nizkih cenah Zofi Laurenčič, Ljubljana, Mestni trg 7. Preoblikovanja 25 Din.

Fotografski atelje

Avgust Berthold v Ljubljani, Tavčarjeva 13, se priporoča cenj. botrcam in botrom. Cene nizke, slike prvovrstne. (t)

Za birmo

slikam 20% ceneje. Pri 12 kartah povečavo gratis. - Foto Staut, Kolodvorska ul. 18. (t)

Žične posteljne vloge

in zložljive železne postelje izdeluje najceneje ter sprejema iste v popravilo Pavel Strgulec, Gosposvetska cesta 13, Kolizej, Ljubljana. (t)

Lanene tropine

in druga krmila nudi najcenejе veletrgovina žita in moke
A. VOLK, LJUBLJANA
Resljeva cesta 24.

Velike galopne in kasaške dirke

za Binkošti 4. in 5. junija ob 1/2 3 na vojaškem vežbališču v Dev. Mar. v Polju pri Ljubljani. Tekmovali bodo najboljši plemeniti konji

Skupne nagrade Din 50.000·—

Za »Jugoslovansko tiskarno« v Ljubljani: Karel Čeč. Izdajatelj: Ivan Rakovec. Urednik: Frane Kremžar